

Dotknutá verejnosť:

Združenie domových samospráv, o. z.
Rovniankova 1667/14
851 02 Bratislava
IČO: 31 820 174

Príslušný orgán zisťovania EIA:

Okresný úrad Nitra
odbor starostlivosti o životné prostredie
Štefánikova tr. 69
949 01 Nitra

podané elektronicky

Odvolanie proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania vo veci navrhovanej zmeny činnosti „Rozšírenie technologickej infraštruktúry a logistiky batérií v areáli JLR Nitra“

Združenie domových samospráv, o. z., ako dotknutá verejnosť podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, podáva týmto odvolanie proti záväznému stanovisku Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-NR-OSZP3-2026/027006 zo dňa 25. 06. 2026, ktorým príslušný orgán určil, že navrhovaná zmena činnosti „Rozšírenie technologickej infraštruktúry a logistiky batérií v areáli JLR Nitra“ sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA.

Združenie domových samospráv navrhuje, aby odvolací orgán napadnuté záväzné stanovisko zrušil a vec vrátil príslušnému orgánu na nové zisťovacie konanie a nové rozhodnutie.

V novom konaní bude potrebné, aby príslušný orgán vykonal vlastný, preskúmateľný a eurokonformný screeningový úsudok podľa § 29 zákona o EIA, najmä vo vzťahu k skladovaniu a manipulácii s Li-ion batériami, havarijným scenárom, kontaminovaným hasiacim vodám, VOC emisiám, lakovacím procesom, technologickým kapacitám SVO, dažďovým vodám, odpadovým tokom, kumulatívnym vplyvom a reálnej účinnosti uložených opatrení.

I. Základná odvolacia námietka

Napadnuté záväzné stanovisko je nezákonné nie preto, že každé rozšírenie existujúceho priemyselného areálu Jaguar Land Rover Slovakia musí byť automaticky predmetom úplného posudzovania vplyvov na životné prostredie. Je nezákonné preto, že príslušný orgán nepreukázal, že negatívny screening bol výsledkom vlastného, preskúmateľného a eurokonformného vyhodnotenia.

Orgán síce zhromaždil podklady, zrekapituloval stanoviská dotknutých orgánov, prevzal doplňujúce informácie navrhovateľa a uložil viacero opatrení. Nevykonával však vlastný screeningový úsudok v kvalite vyžadovanej § 29 zákona o EIA, čl. 4 smernice EIA, čl. 8a smernice EIA a judikatúrou Súdneho dvora EÚ.

Z rozhodnutia nevyplýva preskúmateľný reťazec:

zmena navrhovanej činnosti – stanoviská a pripomienky – doplňujúce informácie – kritériá zisťovacieho konania – vlastný dôkazný záver orgánu – hlavné dôvody – opatrenia – výrok.

Rozhodnutie namiesto toho používa administratívny model:

opis zmeny – prepis stanovísk – odpovede navrhovateľa – podmienky do ďalších stupňov – negatívny screening.

Tento model je pri takejto zmene činnosti nedostatočný. Navrhovaná zmena zahŕňa skladovanie Li-ion batérií, manipuláciu s poškodenými batériami, SVO prevádzku, lakovanie, VOC emisie, technologické kapacity, ktoré nie sú pri časti činností predikované, priemyselné odpadové vody, dažďové vody, kontaminované hasiace vody, odpadové toky a kumulatívne vplyvy v existujúcom priemyselnom území. Pri takomto skutkovom profile nemožno významné vplyvy vylúčiť iba tým, že sa otvorené odborné otázky premietnu do všeobecných alebo budúcich podmienok.

ZDS v prvostupňovom zisťovacom konaní nepodalo vlastné stanovisko. V administratívnom spise je ako dotknutá verejnosť uvedené občianske združenie Mesto a My, ktoré predložilo rozsiahle a vecne konkrétne pripomienky k havarijným rizikám Li-ion batérií, VOC emisiám, dažďovým a hasiacim vodám, odpadom, kumulatívnym vplyvom, zdraviu obyvateľstva, technologickej neurčitosti SVO, doprave, BAT a odsunu podstatných environmentálnych otázok do ďalších stupňov povoľovania. ZDS preto nenamieta nevyhodnotenie vlastného prvostupňového stanoviska. Namieta, že príslušný orgán nezákonne naložil s objektívne relevantnými informáciami, ktoré sa už v spise nachádzali, a nevytvoril z nich vlastný preskúmateľný screeningový úsudok podľa § 29 zákona o EIA.

II. Historická, účelová a eurokonformná interpretácia § 29 zákona o EIA

Súčasný znenie § 29 zákona o EIA nemožno vykladať izolovane. Je výsledkom dlhého vývoja slovenského EIA práva v kontexte infringementu INFR(2019)2223, ktorý od roku 2019 do roku 2026 riešil kvalitu screeningu, právnu istotu dotknutej verejnosti a účinnosť environmentálnej participácie. § 29 preto nie je iba technická procesná úprava, ale normatívny výsledok európskoprávnej korekcie slovenskej praxe.

V tomto vývoji malo ZDS postavenie formatívneho aktéra v zmysle čl. 7 a čl. 8 Aarhuského dohovoru. Dlhodobo presadzovalo, aby environmentálne požiadavky verejnosti neboli označované za obštrukciu alebo formálny aktivizmus, ale aby boli internalizované do zákonných povinností navrhovateľa, projektanta a príslušného orgánu. Táto vrstva je dôležitá aj pre výklad § 29: verejnosť v zisťovacom konaní nie je rušivý prvok, ale súčasť dôkazného prostredia, v ktorom sa overuje, či možno významné vplyvy objektívne vylúčiť.

Vývoj kulminoval v roku 2025, keď sa spojila slovenská infringementová korekcia s novou judikatúrou Súdneho dvora EÚ. V rámci INFR(2019)2223 sa riešila základná otázka, či efektívnosť procesu môže byť dôvodom na procesné obmedzovanie verejnosti. Eurokonformný záver je opačný: efektívnosť procesu nesmie narušiť práva verejnosti na participáciu, prístup k informáciám a prístup k spravodlivosti.

Tento výkladový kontext vyplýva najmä z formálneho oznámenia Európskej komisie C(2019)6679 final zo dňa 10. októbra 2019 vo veci INFR(2019)2223, z pracovného technického stretnutia Európskej komisie a Slovenskej republiky zo dňa 27. marca 2025, z listu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR č. 013756/2025-MEPO-10 zo dňa 24. apríla 2025, z doplňujúceho formálneho oznámenia Európskej komisie C(2025)3380 final zo dňa 18. júna 2025, zo stanoviska Slovenskej republiky označeného ako Observations INF(2025)001248 zo dňa 12. augusta 2025, z listu MZVEZ SR č. 013756/2025-MEPO-18 zo dňa 7. novembra 2025 a z doplňujúcich informácií Slovenskej republiky č. 1 označených ako INF(2025)01710.

Výsledná konštrukcia § 29 zákona o EIA nadväzuje na pôvodný model zisťovacieho konania podľa zákona č. 314/2014 Z. z., avšak s podstatnou eurokonformnou aktualizáciou účinnej participácie dotknutej verejnosti a dôkazného štandardu screeningu. Pôvodný model trpel najmä dvoma procesnými nejednoznačnosťami: po prvé, či je zisťovacie konanie súčasťou posudzovania alebo samostatným procesným konaním; po druhé, aký je vzťah Správneho poriadku a osobitného procesného režimu zákona o EIA.

Tieto otázky zákonodarcu pomenoval v dôvodovej správe a Európska komisia ich konkretizovala na technickom stretnutí dňa 27. marca 2025. Výhrady Komisie sa následne premietli do druhej formálnej výzvy, ďalšej legislatívnej korekcie prerokovanej verzie zákona o EIA a prijatia aktuálne účinného eurokonformného znenia zákona.

Oba výkladové spory boli vyriešené aktuálnou konštrukciou zákona o EIA. Zisťovacie konanie sa procesne oddelilo od plného posudzovania vplyvov rekonštrukciou § 3 zákona o EIA a § 64 ods. 1 písm. f) zákona o EIA výslovne vylúčil použitie Správneho poriadku na zisťovacie konanie podľa § 29. Správny poriadok sa teda v zisťovacom konaní neuplatňuje okrem základných zásad administratívneho konania.

Táto zmena má zásadný výkladový význam. Ak zákonodarca odpojil zisťovacie konanie od Správneho poriadku, nemožno zákonnosť negatívneho screeningu posudzovať cez všeobecné správnoprávne výkladové metódy aplikované na zisťovacie konania. Takýto prístup by obnovoval práve tú interpretačnú nejednoznačnosť, ktorú aktuálne znenie zákona o EIA odstránilo. Zákonnosť negatívneho screeningu sa musí posudzovať cez osobitný procedurálny režim § 29 zákona o EIA, jeho účel, smernicu EIA, Aarhuský dohovor a judikatúru Súdneho dvora Európskej únie.

Vyňatie zisťovacieho konania spod Správneho poriadku neznižuje požiadavky na rozhodovanie. Naopak, zvyšuje význam vnútorného procedurálneho algoritmu § 29 a jeho eurokonformného výkladu. Ak sa neuplatňuje všeobecný procesný kódex, musí byť o to presnejšie dodržaný osobitný EIA postup: zámer, stanoviská a pripomienky, ich vyhodnotenie, kritériá zisťovacieho konania, hlavné dôvody, opatrenia a výrok tak, ako ich chápe čl. 4 a čl. 8a smernice EIA. Osobitný režim nie je priestorom pre nižšiu preskúmateľnosť; je to eurokonformne viazaný režim rozhodovania o tom, či možno významné vplyvy objektívne vylúčiť.

§ 64 ods. 1 písm. f) zákona o EIA preto neznamená procesné odľahčenie screeningu, ale metodické odpojenie screeningu od všeobecných správnoprávnych výkladových metód aplikovaných na zisťovacie konania. Screening sa má vykladať podľa § 29 zákona o EIA, účelu zákona, smernice EIA, Aarhuského dohovoru a judikatúry SDEÚ.

V rovnakom období prišla aj všeobecná európskoprávna korekcia výkladu smernice EIA. Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-41/24 Waltham Abbey Residents Association vyložil dôkazné bremeno v screeningu tak, že ak existujú objektívne informácie o možných významných vplyvoch, príslušný orgán ich musí zohľadniť a významné vplyvy môže vylúčiť len na objektívnom dôkaznom základe. Rozsudok C-461/24 Asociación Petón do Lobo dopĺňa výklad účasti verejnosti podľa čl. 6 smernice EIA: verejná participácia nie je dekoratívna fáza, ale mechanizmus, ktorý má umožniť, aby sa environmentálne relevantné informácie dostali do rozhodovania pred prijatím rozhodnutia o projekte.

Rozhodnutia Waltham Abbey a Petón do Lobo tak predstavujú základný eurokonformný výklad dvoch rozhodujúcich prvkov súčasného screeningu: dôkazného bremena pri vylúčení významných vplyvov a účinnej participácie verejnosti, ktorá je v zisťovaní konaní naďalej predpokladaná ako súčasť dôkazného a kontrolného prostredia.

§ 29 zákona o EIA sa preto musí vykladať historicky, dôsledne s ohľadom na účel zákona a eurokonformne ako vnútroštátna transpozícia sekundárneho práva EÚ: nie ako zrýchľovací mechanizmus proti verejnosti, ale ako procedurálny algoritmus, ktorého úlohou je zabezpečiť preskúmateľné vyhodnotenie zámeru, stanovísk, pripomienok, kritérií, dôvodov a opatrení pred tým, ako štát rozhodne, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena sa nebude posudzovať, a to pri zachovaní procesnej hospodárnosti a odborných nárokov na samotné environmentálne zisťovanie relevantných vplyvov.

Ak by sa § 29 vykladal tak, že orgán môže iba zrekapitulovať oznámenie o zmene, uviesť stanoviská, uložiť všeobecné alebo budúce podmienky a bez vlastnej hodnotiacej úvahy uzavrieť, že činnosť sa nebude posudzovať, išlo by o návrat k formalistickému modelu screeningu, ktorý bol predmetom európskoprávnej korekcie v rokoch 2019 až 2026.

III. Systematická chyba interpretácie práva: trojuholník správny poriadok – zákon o EIA – zákon o IPKZ

Napadnuté záväzné stanovisko je nezákonné aj preto, že príslušný orgán nesprávne systematicky zaradil právny režim veci. V tejto veci nejde iba o jednoduchú otázku, či sa použije zákon o EIA alebo Správny poriadok. Ide o trojuholník troch právnych režimov: Správny poriadok, zákon o EIA a zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

Prvým vzťahom je vzťah **Správneho poriadku a zákona o EIA**. Správny poriadok je všeobecným procesným predpisom. Zákon o EIA je vo vzťahu k nemu osobitným environmentálnym procesným predpisom. V súčasnom režime zisťovacieho konania je táto osobitosť ešte výraznejšia, pretože § 64 zákona o EIA výslovne stanovuje, že všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje na zisťovacie konanie podľa § 29 a § 30. Túto informáciu uvádza aj samotná informácia pre verejnosť k predmetnej veci. Rovnako aktuálne znenie § 64 zákona o EIA uvádza výnimku pre zisťovacie konanie podľa § 29 a § 30.

Z toho vyplýva, že zákon o EIA v zisťovacom konaní nepôsobí iba ako doplnok Správneho poriadku. Pôsobí ako osobitný procesný kódex screeningu. Príslušný orgán preto nemôže negatívny screening vykladať cez všeobecné správnoprávne výkladové metódy aplikované na zisťovacie konania. Musí ho vykladať podľa osobitného algoritmu § 29 zákona o EIA, smernice EIA, Aarhuského dohovoru a judikatúry Súdneho dvora EÚ.

Druhým vzťahom je vzťah **zákona o EIA a sektorových právnych predpisov ochrany životného prostredia**. Zákon o EIA je pri navrhovaných činnostiach prierezovým procesným predpisom. Má zistiť, či konkrétna činnosť alebo jej zmena môže mať významný vplyv na životné prostredie a či má byť predmetom ďalšieho posudzovania. Zákon o EIA však nevytvára úplný hmotnoprávny režim každej environmentálnej zložky a každej priemyselnej činnosti. Pri vodách, ovzduší, odpadoch, ochrane prírody, haváriách a priemyselných emisiách vstupujú do veci sektorové právne predpisy, ktoré majú vlastnú procesnú aj hmotnoprávnu vrstvu.

Práve táto dvojvrstvovosť sektorových environmentálnych zákonov sťažuje správnu systematickú interpretáciu. Zákon o ochrane ovzdušia, zákon o vodách, zákon o odpadoch, zákon o ochrane prírody a krajiny a zákon o IPKZ obsahujú procesné mechanizmy, ale zároveň aj hmotnoprávne štandardy ochrany. V zisťovacom konaní podľa zákona o EIA ich nemožno vnímať iba ako budúce povoloňovacie konania. Ich hmotnoprávne požiadavky sú súčasťou dôkazného štandardu, podľa ktorého sa má overiť, či významné vplyvy možno objektívne vylúčiť.

Tretím a v tejto veci rozhodujúcim vzťahom je vzťah **zákona o EIA a zákona o IPKZ**. Zákon o EIA je procesným lex specialis voči Správnemu poriadku. Vo vzťahu k priemyselným prevádzkam je však zákon o IPKZ hmotnoprávnym lex specialis, ktorý určuje, čo je integrovaná prevádzka, aké činnosti sú s ňou priamo technicky spojené, ako sa má chápať prevádzka ako environmentálny celok a aký orgán má v tomto režime rozhodujúce postavenie.

Zákon o IPKZ definuje prevádzku nie iba ako izolovaný technologický objekt. Prevádzkou je stacionárna technická jednotka, v ktorej sa vykonáva jedna alebo viac priemyselných činností uvedených v prílohe č. 1, ako aj všetky ostatné s tým priamo spojené činnosti na tom istom mieste, ktoré majú na činnosti z prílohy č. 1 technickú nadväznosť a ktoré môžu mať vplyv na emisie a znečisťovanie. Tento pojem je hmotnoprávny. Neurčuje iba následný povoloňovací proces; určuje aj to, ako sa má priemyselná činnosť identifikovať ako environmentálny celok.

To má priamy význam pre zákon o EIA. Novela zákona o EIA doplnila, že ak ide o zisťovacie konanie a posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny týkajúcich sa prevádzok podľa osobitného predpisu, príslušným orgánom je Slovenská inšpekcia životného prostredia. SIŽP sama vo verejne dostupných informáciách uvádza, že vykonáva zisťovacie konanie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa § 56a písm. a) zákona o EIA v znení zákona č. 269/2025 Z. z.

Práve preto nestačilo, aby Okresný úrad Nitra vo veci mechanicky vychádzal zo všeobecnej príslušnosti okresného úradu podľa zákona o EIA. Pri navrhovanej zmene v areáli JLR mal najprv vykonať systematický test:

1. či ide iba o samostatnú zmenu mimo režimu IPKZ,
2. či ide o zmenu existujúcej integrovanej prevádzky,
3. či ide o priamo technicky súvisiacu činnosť na tom istom mieste,
4. či táto činnosť môže mať vplyv na emisie alebo znečisťovanie,
5. či sa tým aktivuje príslušnosť SIŽP podľa zákona o EIA.

Napadnuté záväzné stanovisko tento test neobsahuje. Rozhodnutie síce uvádza Okresný úrad Nitra ako príslušný orgán a zároveň používa rámcovanie Správneho poriadku, ale nevysvetľuje, prečo pri zmene v existujúcom priemyselnom areáli JLR, so SVO prevádzkou, lakovacími kabínami, VOC emisiami, skladovaním Li-ion batérií, PZPH/CLP otázkami, odpadmi, vodami a havarijným režimom nejde o zmenu alebo priamo technicky súvisiacu činnosť integrovanej prevádzky.

Táto chyba je systémová. Príslušný orgán akoby pracoval iba v prvej osi, teda v osi zákon o EIA – Správny poriadok, a aj tú uchopil nesprávne.

1. Procesný nedostatok: príslušný orgán zisťovania EIA nie je správny orgán

Príslušný orgán sa v úvode rozhodnutia označuje ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 Správneho poriadku, a zároveň rozhoduje v zisťovacom konaní podľa § 29 zákona o EIA. To je právne významné, pretože účinné znenie § 64 ods. 1 písm. f) zákona o EIA výslovne odpája zisťovacie konanie podľa § 29 od všeobecného predpisu o správnom konaní.

Nejde o formalitu. Ide o základnú systémovú korekciu právneho režimu screeningu.

Ak zákonodarca výslovne odpojil zisťovacie konanie od Správneho poriadku, príslušný orgán nemôže zákonnosť negatívneho screeningu budovať cez všeobecné správnoprávne výkladové metódy aplikované na zisťovacie konania. Musí postupovať podľa osobitného procedurálneho algoritmu § 29 zákona o EIA, vykladaného eurokonformne podľa smernice EIA, Aarhuského dohovoru a judikatúry Súdneho dvora EÚ.

Napadnuté záväzné stanovisko však vykazuje znaky starého správnoprávneho reflexu: podklady sa zrekapitulujú, stanoviská sa formálne uvedú, odpovede navrhovateľa sa prevezmú a otvorené otázky sa vložia do podmienok pre ďalšie stupne. Takýto postup je nezlučiteľný s § 29 ako osobitným EIA režimom.

ZDS preto namieta, že rozhodnutie je nezákonné aj tým, že nerešpektuje metodické odpojenie screeningu od všeobecných správnoprávnych výkladových metód aplikovaných na zisťovacie konania.

2. vzťah zákona o EIA a zákona o IPKZ ako kolízia príslušnosti orgánov verejnej správy

Nevstúpil však do druhej osi, teda do vzťahu zákona o EIA k hmotnoprávnym sektorovým predpisom, najmä k zákonu o IPKZ. Výsledkom je rozhodnutie, ktoré síce formálne vykonáva screening podľa zákona o EIA, ale nevyhodnocuje, či priemyselno-emisný charakter zmeny nevyžaduje iný orgán, iný režim a iný dôkazný štandard.

ZDS zdôrazňuje, že nejde o akademickú systematiku. Nesprávne určenie právneho režimu má priamy dopad na zákonnosť rozhodnutia. Ak bola vzhľadom na IPKZ povahu zmeny príslušným orgánom SIŽP, záväzné stanovisko vydal vecne nepríslušný orgán. Ak príslušným orgánom zostal okresný úrad, rozhodnutie malo obsahovať preskúmateľné vysvetlenie, prečo sa špeciálna doložka SIŽP neuplatní. Takéto vysvetlenie chýba.

Rovnako nejde iba o otázku orgánu. Ide aj o otázku dôkazného štandardu. Priemyselná zmena v existujúcej alebo potenciálne integrovanej prevádzke sa nemôže hodnotiť ako izolovaný stavebný zámer. Musí sa hodnotiť ako technická a emisná zmena priemyselného celku. Preto sa musia v screeningu vyhodnotiť kumulatívne a synergické väzby na existujúce povolenia, existujúce technologické zdroje, existujúcu Lakovňu, režim solventov, VOC, vody, odpady, havarijné scenáre a monitoring.

3. Nesprávny systematický výklad právneho rámca naprieč právnym poriadkom a s tým spojená kompetenčná pochybnosť v procesnom ale aj materiálnom chápaní

V tejto veci teda platí obrátenie, ktoré je pre environmentálne právo typické: právny predpis, ktorý je v jednej osi *lex specialis*, môže byť v inej osi *lex generalis*. Zákon o EIA je *lex specialis* voči Správnomu poriadku ako všeobecnému procesnému predpisu. Zákon o IPKZ je však hmotnoprávny *lex specialis* voči zákonu o EIA ako prierezovému screeningovému rámcu v oblasti priemyselných prevádzok. Príslušný orgán túto dvojžitú špecialitu nerozpoznal.

Nosná vada rozhodnutia preto spočíva v tom, že orgán nevykonával právnu kvalifikáciu zmeny v správnom poradí. Najprv mal určiť, či ide o zmenu alebo priamo technicky súvisiacu činnosť integrovanej prevádzky podľa zákona o IPKZ. Až potom mohol určiť, kto je príslušným orgánom EIA screeningu a aký dôkazný štandard sa má uplatniť. Keďže túto otázku preskočil, celé záväzné stanovisko stojí na neoverenom kompetenčnom a hmotnoprávnom základe.

Z toho vyplýva samostatný odvolací dôvod: napadnuté záväzné stanovisko je nepreskúmateľné a potenciálne vydané vecne nepríslušným orgánom, pretože neobsahuje systematické vyhodnotenie vzťahu Správneho poriadku, zákona o EIA a zákona o IPKZ, hoci skutkový profil zmeny takýto test nevyhnutne vyžadoval.

IV. Nevyhodnotená potenciálna príslušnosť Slovenskej inšpekcie životného prostredia

Napadnuté záväzné stanovisko je nezákonné aj preto, že príslušný orgán pred vydaním negatívneho screeningu nevyhodnotil svoju vlastnú vecnú a funkčnú príslušnosť vo vzťahu k osobitnému režimu Slovenskej inšpekcie životného prostredia.

Okresný úrad Nitra v úvode napadnutého záväzného stanoviska vystupuje ako príslušný orgán podľa § 3 písm. l) v spojení s § 56 písm. b) zákona o EIA a následne určuje, že zmena navrhovanej činnosti „Rozšírenie technologickej infraštruktúry a logistiky batérií v areáli JLR Nitra“ sa nebude posudzovať. Záväzné stanovisko pritom zároveň identifikuje navrhovanú činnosť ako rozšírenie technologickej infraštruktúry a logistiky batérií v areáli JLR Nitra a ukladá podmienky k novým technologickým zdrojom, lakovacím kabínam SVO, PZPH/CLP klasifikácii LIB batérií, skladovacím priestorom a ochrane pred únikom látok z batérií do podlažia.

Táto skutková konfigurácia objektívne otvára otázku, či príslušným orgánom zisťovacieho konania nemala byť Slovenská inšpekcia životného prostredia podľa osobitnej kompetenčnej úpravy zákona o EIA.

Účinné znenie zákona o EIA po novele dopĺňa špeciálnu kompetenčnú doložku pre prípady, keď sa zisťovacie konanie alebo posudzovanie vplyvov týka prevádzok podľa osobitného predpisu; v takom prípade zákon smeruje príslušnosť k Slovenskej inšpekcii životného prostredia. Slov-Lex zverejňuje aktuálne znenie zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vrátane tejto systémovej úpravy príslušnosti. Osobitným predpisom je zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia; podľa jeho systémovej definície integrované povoľovanie koordinovane povoľuje a určuje podmienky činností v existujúcich a nových prevádzkach.

Podstatné nie je iba to, či samostatná časť zmeny izolovane prekračuje prah prílohy č. I zákona o IPKZ. Podstatné je, či zmena predstavuje prevádzku, zmenu prevádzky alebo priamo technicky súvisiacu činnosť na tom istom mieste, ktorá má technickú nadväznosť na činnosti integrovanej prevádzky a môže mať vplyv na emisie alebo znečisťovanie. Tento integračný prvok je vlastný aj smernici o priemyselných emisiách: pojem „installation“ zahŕňa nielen stacionárnu technickú jednotku s činnosťami podľa prílohy I alebo časti I prílohy VII, ale aj priamo súvisiace činnosti na tom istom mieste s technickým prepojením, ktoré môžu ovplyvniť emisie a znečisťovanie.

V tejto veci nejde o samostatne stojaci malý zdroj mimo priemyselného režimu. Oznámenie o zmene výslovne uvádza, že zmena sa nachádza v existujúcom priemyselnom areáli závodu Jaguar Land Rover Slovakia v Nitre a že projekt zahŕňa štyri stavebné objekty: T&F kancelárie, sklad batérií BEV, zákazkovú úpravu áut SVO a budovu testovania ADAS. Príloha k oznámeniu zároveň graficky ukazuje umiestnenie nových objektov priamo v rámci

závodu JLR Slovakia, vrátane SVO, ADAS, skladu batérií, waste management priestoru, dopravníka BEV a navrhovaných spevnených plôch.

Súčasne existuje verejne dostupná informácia, že Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. má v Lužiankach integrovanú prevádzku „Lakovňa“ vedenú v režime SIŽP/IPKZ. Register integrovaných povolení SIŽP uvádza prevádzku „Lakovňa“, obec Lužianky, okres Nitra, pri prevádzkovateľovi Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o.

Z toho vyplýva, že Okresný úrad Nitra nemohol bez ďalšieho vychádzať z vlastnej príslušnosti. Pred vydaním negatívneho screeningu mal preskúmateľne vykonať kompetenčný test:

- či SVO prevádzka s lakovacími kabínami a VOC emisiami technicky nadväzuje na existujúcu integrovanú prevádzku „Lakovňa“ alebo na jej technologickú a emisnú infraštruktúru,
- či batériová logistika, skladovanie LIB batérií, manipulácia s poškodenými batériami, PZPH/CLP režim, odpadové toky, vody, hasiace vody a havarijný režim predstavujú priamo súvisiace činnosti na tom istom mieste,
- či zmena ovplyvňuje emisný, vodný, odpadový alebo havarijný profil existujúcej integrovanej prevádzky,
- či zmena vyžaduje zmenu integrovaného povolenia, alebo aspoň záväzné stanovisko SIŽP k otázke, či ide o zmenu prevádzky podľa zákona o IPKZ,
- či vzhľadom na § 3 písm. l) a § 56a zákona o EIA nemala samotné zisťovacie konanie vykonať Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Napadnuté záväzné stanovisko tento test neobsahuje. Rozhodnutie síce uvádza Okresný úrad Nitra ako príslušný orgán, ale nevysvetľuje, prečo pri zmene v existujúcom priemyselnom areáli JLR s existujúcou integrovanou prevádzkou „Lakovňa“, s novou SVO prevádzkou, lakovacími kabínami, VOC emisiami, batériovou logistikou, PZPH/CLP otázkami a havarijným režimom nie je príslušným orgánom Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Tento deficit nie je formalistický. Ide o potenciálnu vecnú nepríslušnosť orgánu alebo minimálne o nepreskúmateľnosť jeho príslušnosti. Ak zákon v osobitnom type vecí presúva zisťovacie konanie k SIŽP, nemožno túto otázku obísť mlčaním. Práve pri strategickom priemyselnom areáli s existujúcou integrovanou prevádzkou je kompetenčný test súčasťou zákonnosti screeningu.

Nosný problém teda neznie iba tak, že SIŽP mala byť dotknutým orgánom. Nosný problém znie, že Okresný úrad Nitra nevysvetlil, prečo nemala byť SIŽP samotným príslušným orgánom zisťovacieho konania. Takáto absencia robí záväzné stanovisko nepreskúmateľným a potenciálne vydaným vecne nepríslušným orgánom.

Okresný úrad Nitra preto nemohol zákonne ukončiť zisťovacie konanie negatívnym screeningom bez toho, aby najprv preskúmateľne vyriešil, či predmetná zmena v existujúcom areáli JLR nie je zmenou alebo priamo technicky súvisiacou činnosťou integrovanej prevádzky podľa zákona o IPKZ, a teda či podľa zákona o EIA nemala byť príslušným orgánom Slovenská inšpekcia životného prostredia.

V. Nedostatky screeningu z hľadiska smernice o priemyselných emisiách

Napadnuté záväzné stanovisko je nepreskúmateľné aj preto, že pri zmene priemyselného areálu JLR nevyhodnotilo požiadavky smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách. Zmena nie je len stavebným rozšírením. Ide o kombináciu SVO prevádzky, lakovacích kabín, organických rozpúšťadiel, VOC emisií, batériovej logistiky, havarijných scenárov, vôd, odpadov a technickej nadväznosti na existujúci strategický priemyselný areál.

Smernica o priemyselných emisiách nie je úzko „ovzdušiariska“ norma. Jej účelom je integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania z priemyselných činností. Smernica stanovuje pravidlá pre integrovanú prevenciu a kontrolu znečisťovania a zároveň pravidlá určené na predchádzanie, znižovanie a elimináciu emisií do ovzdušia, vody a pôdy vrátane odpadu. Preto sa pri tejto zmene nemalo hodnotiť iba to, či vznikne nový stredný zdroj znečisťovania ovzdušia. Malo sa hodnotiť, či zmena zasahuje do integrovaného režimu priemyselnej prevádzky a či jej emisné, vodné, odpadové, chemické a havarijné účinky sú screeningovo uzavreté.

V zámere je jasne uvedené, že SVO prevádzka zahŕňa dve striekacie kabíny, malosériové lakovanie automobilov, spotrebu organických rozpúšťadiel 14 t/rok, emisie TZL a VOC, sušenie náterov, samostatné výduchy nad strechu a možné emisie TZL, NO_x, CO, SO₂ a TOC pri plynovom ohreve. Zámer zároveň zaraďuje SVO ako povrchovú úpravu cestných vozidiel v rozsahu > 0,5 až 15 t/rok organického rozpúšťadla.

To má zásadný právny význam. Príloha VII smernice o priemyselných emisiách výslovne pracuje s činnosťou „vehicle coating (< 15) and vehicle refinishing“ pri prahovej hodnote > 0,5 t/rok organických rozpúšťadiel a smernica zároveň predpokladá riadenie týchto činností cez emisné limity, schému znižovania emisií a solvent management plan podľa prílohy VII. Pri spotrebe 14 t/rok nejde o marginálnu činnosť. Ide o činnosť takmer na hornej hranici príslušného solventného pásma.

Rozhodnutie však neobsahuje žiadny skutočný IED test. V rozhodnutí je uvedené, že vznikne nový stredný zdroj znečisťovania ovzdušia a že všetky zmeny v povolenej prevádzke a nové technologické zdroje, najmä lakovacie kabíny SVO, sa majú povoliť a prevádzkovať podľa predpisov na ochranu ovzdušia. To je právne a odborne nedostatočné. Následné povolenie zdroja znečisťovania ovzdušia nemôže nahradiť EIA screeningový záver, že významné priemyselno-emisné vplyvy boli objektívne vylúčené.

Z pohľadu smernice o priemyselných emisiách v rozhodnutí chýba najmä:

1. Vyhodnotenie, či SVO je samostatná činnosť so solventmi podľa prílohy VII smernice alebo priamo technicky súvisiaca činnosť existujúcej integrovanej prevádzky JLR.

Smernica definuje zariadenie aj cez priamo súvisiace činnosti na tom istom mieste s technickým prepojením a možným vplyvom na emisie a znečisťovanie. V tejto veci SVO nie je mimo areálu; je súčasťou výrobného a technologického toku JLR.

2. Vyhodnotenie kumulácie so závozom JLR a s existujúcou integrovanou prevádzkou „Lakovňa“.

Samostatná SVO spotreba 14 t/rok nemusí dosahovať prah 200 t/rok pre prílohu č. 1 zákona o IPKZ, ale to neuzatvára otázku. Pri existujúcej integrovanej prevádzke je rozhodujúce, či nové činnosti priamo technicky súvisia s existujúcimi IPKZ činnosťami a menia celkový emisný, solventný, vodný, odpadový alebo havarijný profil areálu.

3. Bilancia solventov.

Rozhodnutie neuvádza vstupné množstvo rozpúšťadiel podľa jednotlivých zmesí a procesov, podiel VOC v náterových látkach a čistiacich prostriedkoch, množstvo zhodnotených alebo recyklovaných rozpúšťadiel, hmotnostné toky VOC, fugitívne emisie, emisie v odpadových plynách a celkové emisie. Bez solventnej bilancie nie je možné overiť, či je záver o nevýznamnosti vplyvov odborne podložený.

4. Emisné parametre lakovacích kabín.

Chýbajú emisné koncentrácie, objemové prietoky, technické parametre výduchov, účinnosť filtračných zariadení, režim sušenia, emisný profil pri nábehu, odstávke a nepriaznivých rozptylových podmienkach. Práve tieto údaje sú rozhodujúce pre posúdenie VOC a pachových účinkov.

5. Fugitívne emisie.

Smernica o priemyselných emisiách pri rozpúšťadlách nepracuje len s výduchmi. Pracuje aj s fugitívnymi emisiami a celkovými emisiami. Screening, ktorý rieši len budúce povolenie zdroja a výduchy, bez posúdenia fugitívnych VOC, nezodpovedá integračnej logike smernice.

6. Chemický a CLP profil používaných látok.

Smernica osobitne pracuje s nebezpečnými VOC látkami a vyžaduje prísnejší režim pri látkach so závažnou klasifikáciou. Rozhodnutie neobsahuje vyhodnotenie, aké náterové látky, riedidlá, čistiace prostriedky a chemické zmesi budú používané v SVO, či obsahujú nebezpečné VOC a či vzniká povinnosť nahrádzať ich menej škodlivými látkami alebo prevádzkovať ich za kontrolovaných podmienok.

7. BAT a technické alternatívy.

Rozhodnutie neobsahuje vyhodnotenie najlepších dostupných techník pre SVO, lakovanie, znižovanie VOC, filtráciu, nakladanie s rozpúšťadlami, minimalizáciu pachov, kontrolu fugitívnych emisií a prepojenie s existujúcou prevádzkou Lakovňa. Záver „nebude sa posudzovať“ neobsahuje žiadnu BAT syntézu.

8. Cross-media analýza.

Smernica o priemyselných emisiách predpokladá integrovaný prístup. VOC, lakovanie, čistenie, odpadové vody, odpady, chemické látky, energie, havárie, podlažie a monitorovanie sa nemajú hodnotiť oddelene. V rozhodnutí sa SVO rozpadá na budúci ovzdušiarsky súhlas, budúce projektové riešenia a všeobecné prevádzkové povinnosti. Chýba integrované vyhodnotenie prenosu znečistenia medzi ovzduším, vodami, pôdou a odpadmi.

9. Monitorovanie a verejná kontrola.

Smernica predpokladá monitorovanie a sprístupnenie relevantných informácií verejnosti, najmä pri povoľovaní a kontrole priemyselných emisií. Rozhodnutie však neustanovuje, aký monitoring VOC, fugitívnych emisií, pachov, odpadových vôd, havarijných vôd a odpadov má byť projektovo a právne prenesený do ďalších stupňov.

10. Test podstatnej zmeny existujúcej prevádzky.

Rozhodnutie nevyhodnocuje, či SVO, BEV, batérie, VOC, odpadové vody a odpady predstavujú nepodstatnú alebo podstatnú zmenu existujúcej integrovanej prevádzky JLR. Nevyhodnocuje ani vzťah k existujúcemu integrovanému povoleniu „Lakovňa“.

Táto absencia je v rozpore so základnou logikou judikatúry Súdneho dvora EÚ k priemyselným emisiám a integrovanému povoleniu.

V rozsudku C-416/10 Križan Súdny dvor riešil práve slovenský režim integrovaného povolenia, verejnú participáciu, prístup k informáciám, EIA a IPPC povolenie. Právny význam tohto rozsudku pre túto vec je priamy: verejnosť musí mať efektívny prístup k relevantným informáciám a súdny prostriedok ochrany musí byť schopný zabrániť realizácii environmentálne sporného povolenia. Z pohľadu JLR Nitra to znamená, že IPKZ/IED otázka nemôže byť skrytá za budúce povolenie zdroja alebo za technické doplnenie po negatívnom screeningu. Práve vo fáze, v ktorej sa rozhoduje o tom, že úplné posudzovanie nebude, musí byť verejnosti zrejmé, či ide o zmenu integrovaného režimu a aké emisné a priemyselné požiadavky budú právne určujúce.

V rozsudku C-165/09 až C-167/09 Stichting Natuur en Milieu Súdny dvor zdôraznil význam povolenia režimu pre priemyselné zariadenia v kontexte IPPC a emisných podmienok. Aj keď predmetom boli elektrárne a národné emisné stropy, jadro pre túto vec spočíva v tom, že environmentálne povolenie pri priemyselnom zariadení nie je administratívna formalita; musí právne uchopiť emisný profil zariadenia a jeho vzťah k širším environmentálnym požiadavkám. Pri JLR Nitra sa rovnaká požiadavka premieta do nutnosti vyhodnotiť VOC, solventný režim, BAT, fugitívne emisie a vzťah SVO k existujúcej integrovanej prevádzke.

V rozsudku C-626/22 Ilva Súdny dvor už v režime smernice 2010/75/EÚ zdôraznil, že integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania sa má vykladať v súvislosti s ochranou životného prostredia a zdravia ľudí; rozhodovanie o priemyselnej prevádzke musí zohľadniť relevantné znečisťujúce látky, zdravotné riziká a účinné opatrenia ochrany. Vec Ilva výslovne riešila články 1, 3, 8, 11, 12, 14, 18, 21 a 23 smernice o priemyselných emisiách a články 35 a 37 Charty. Pre JLR Nitra to znamená, že priemyselno-emisný rámec nemožno redukovať na budúce povolenie jedného stredného zdroja. Zmena s VOC, lakovaním, batériami, hasiacimi vodami, odpadmi a havarijnými rizikami si vyžaduje integrované posúdenie environmentálneho aj zdravotného profilu už v dôkaznom základe negatívneho screeningu.

Napadnuté záväzné stanovisko tento štandard nespĺňa. Z priemyselno-emisného hľadiska nepreukazuje, že významné vplyvy boli objektívne vylúčené. Iba odkazuje, že zdroj znečisťovania ovzdušia a nové technologické zdroje budú povolené a prevádzkované podľa osobitných predpisov, že zmeny v povolenej prevádzke sa majú riešiť zmenou povolení, a že ďalšie podklady sa doplnia v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

To nie je integrovaný IED screeningový záver. To je odsun priemyselno-emisného posúdenia do následného povolenia.

ZDS preto namieta, že negatívny screening je nezákonný aj z dôvodu absencie IED/IPKZ analýzy. Orgán mal pred vydaním záväzného stanoviska preskúmateľne vyhodnotiť:

- vzťah zmeny k existujúcej integrovanej prevádzke „Lakovňa“,
- úlohu SIŽP a možnú zmenu integrovaného povolenia,
- solventný režim SVO podľa prílohy VII smernice o priemyselných emisiách,
- VOC profil, solventnú bilanciu, fugitívne a celkové emisie,
- BAT a technické alternatívy znižovania VOC,
- nebezpečné látky a CLP profil používaných náterov, riedidiel a čistiacich prostriedkov,
- cross-media účinky na ovzdušie, vodu, pôdu, odpady a havarijné vody,

- kumulatívnu a synergickú väzbu SVO, BEV a ADAS na existujúcu prevádzku JLR,
- režim verejnej informovanosti a monitorovania priemyselných emisií.

Bez tohto vyhodnotenia nie je možné zákonne uzavrieť, že zmena sa nebude posudzovať. Priemyselné emisie nie sú následná technická formalita; sú materiálnym predpokladom zákonného negatívneho screeningu pri priemyselnej zmene tohto typu.

VI. Odbornosť spracovateľa nenahrádza preskúmateľnosť rozhodnutia

ZDS nespochybňuje odbornú spôsobilosť spracovateľa oznámenia ani jeho skúsenosť v oblasti environmentálneho projektového manažmentu. Naopak, práve pri odborne silnom spracovateľovi a pri priemyselne významnom zámere je nevyhnutné očakávať vyššiu mieru metodickú disciplínu, dôkazovej úplnosti a preskúmateľnosti.

Odbornosť spracovateľa však nemôže nahradiť vlastný zákonný úsudok príslušného orgánu. Negatívny screening nemôže stáť na implicitnom predpoklade, že ak dokumentáciu pripravil skúsený odborný subjekt, potom je záver o nevýznamnosti vplyvov samozrejímavý. Zákon o EIA nepozná dôkaz autoritou spracovateľa. Pozná preskúmateľný postup podľa § 29 zákona o EIA.

Práve dlhodobá odborná prax pri veľkých priemyselných a strategických projektoch zvyšuje nárok na to, aby dokumentácia nepracovala s projektovo-manažérskou skratkou typu „bude riešené v ďalšom stupni“, „bude doplnené v projektovej dokumentácii“ alebo „kapacity nie je možné predikovať“ tam, kde ide o podstatné environmentálne parametre negatívneho screeningu.

Ak odborný spracovateľ pozná režim veľkých priemyselných projektov, musí tým skôr vedieť, že zisťovacie konanie nie je procesný prechod do povoľovania, ale rozhodnutie o tom, či možno významné vplyvy objektívne vylúčiť bez úplného posudzovania. Odbornosť preto nemôže znižovať mieru preskúmateľnosti; musí ju zvyšovať.

ZDS preto odlišuje dve roviny:

1. odbornú kapacitu spracovateľa dokumentácie, ktorú nespochybňuje ako takú,
2. zákonnosť negatívneho screeningu, ktorú spochybňuje preto, že príslušný orgán nepreukázal vlastný dôkazný a právny záver.

Táto vec nie je sporom o reputáciu spracovateľa. Je sporom o to, či môže byť negatívny screening vydaný v situácii, keď rozhodujúce otázky Li-ion batérií, havarijných scenárov, kontaminovaných vôd, VOC, technologických kapacít a kumulatívnych vplyvov zostali materiálne nedoriešené alebo boli presunuté do ďalších stupňov.

VII. Skutkový profil zmeny činnosti

Navrhovaná zmena nie je administratívne ani environmentálne bezvýznamné rozšírenie existujúceho areálu. Ide o zmenu obsahujúcu štyri nové alebo upravované funkčné celky: T&F kancelárie, sklad batérií BEV, zákazkovú úpravu áut SVO a budovu testovania ADAS.

Najcitlivejšími prvkami zmeny sú najmä:

1. skladovanie Li-ion batérií pre hybridné a elektrické vozidlá,
2. manipulácia s poškodenými alebo chybnými batériami,
3. požiarne a havarijné scenáre batérií vrátane možného thermal runaway,
4. kontaminované hasiace vody,
5. nový technologický zdroj znečisťovania ovzdušia v SVO,
6. dva striekacie boxy a VOC emisie,
7. spotreba organických rozpúšťadiel 14 t/rok,
8. technologické operácie, pri ktorých časť kapacít nie je predikovaná,
9. priemyselné a dažďové vody,
10. nebezpečné odpady,
11. kumulatívne vplyvy v priemyselnom území Nitra – Sever,
12. úbytok trávnatých a infiltračných plôch,
13. potreba bioswalov, biodiverzitných lúk, sadových úprav a svetelno-ekologických opatrení.

ZDS nespochybňuje, že zmena je umiestnená v existujúcom priemyselnom areáli. Táto skutočnosť však nie je právnou skratkou k negatívnemu screeningu. Existujúci priemyselný areál neznamena, že každé ďalšie batériové, lakovacie, logistické alebo havarijné riziko je automaticky nevýznamné.

Územie už zaťažené priemyselnou funkciou si naopak vyžaduje presnejšie vyhodnotenie kumulatívnej únosnosti. Odkaz na existujúcu prevádzku a pôvodne posudzovanú kapacitu nemôže nahradiť aktuálne vyhodnotenie nových rizík.

VIII. Pripomienky Mesto a My ako objektívne informácie verejnosti

ZDS v prvostupňovom zisťovacom konaní nepodalo vlastné stanovisko. V administratívnom spise je ako dotknutá verejnosť uvedené občianske združenie Mesto a My, ktoré predložilo rozsiahle a vecne konkrétne pripomienky k havarijným rizikám Li-ion batérií, VOC emisiám, dažďovým a hasiacim vodám, odpadom, kumulatívnym vplyvom, zdraviu obyvateľstva, technologickej neurčitosti SVO, doprave, BAT a odsunu podstatných environmentálnych otázok do ďalších stupňov povoľovania. ZDS preto nenamietla nevyhodnotenie vlastného prvostupňového stanoviska. Namietla, že príslušný orgán nezákonne naložil s objektívne relevantnými informáciami, ktoré sa už v spise nachádzali, a nevytvoril z nich vlastný preskúmateľný screeningový úsudok podľa § 29 zákona o EIA.

V prvostupňovom zisťovacom konaní podalo stanovisko občianske združenie Mesto a My. Toto stanovisko nie je stanoviskom ZDS a ZDS ho za svoje stanovisko neoznačuje. Ide však o objektívne relevantný vstup dotknutej verejnosti, ktorý bol súčasťou administratívneho spisu a ktorý príslušný orgán musel vyhodnotiť ako súčasť dôkazného prostredia screeningu.

Stanovisko Mesto a My obsahovalo konkrétne environmentálne informácie a námietky k týmto tématickým okruhom:

- havarijné a požiarne riziká Li-ion batérií,
- thermal runaway,
- toxické splodiny požiaru a možný vznik kyseliny fluorovodíkovej,

- kontaminované hasiace vody,
- VOC emisie a absencia rozptylovej štúdie,
- dažďové vody, klimatické a hydrologické riziká,
- odpadové hospodárstvo a odpady z Li-ion batérií,
- kumulatívne vplyvy a riziko postupného fragmentovaného rozširovania areálu,
- zdravotné riziká,
- technologická neurčitosť SVO,
- dopravné a logistické vplyvy,
- BAT a variantné posúdenie,
- nepripustné prenášanie environmentálneho posúdenia do budúcich povolovacích stupňov.

Tieto pripomienky neboli všeobecné ani politické. Boli skutkovo viazané na konkrétne prvky oznámenia o zmene: sklad batérií BEV, poškodené batérie, bunker, lakovacie kabíny SVO, spotrebu organických rozpúšťadiel, dažďové vody, hasiace vody, odpady, dopravu, technologické kapacity a kumulatívne rozširovanie areálu JLR.

Príslušný orgán preto nemohol postupovať tak, že tieto pripomienky iba reprodukoval, predložil ich navrhovateľovi, prevzal odpovede navrhovateľa a následne vydal negatívny screening. Takýto postup nie je vyhodnotením objektívnych informácií verejnosti. Je to ich procesné neutralizovanie.

Podľa eurokonformného výkladu screeningu verejnosť nie je dekoratívny účastník ani procedurálny luxus. Ak verejnosť predloží konkrétne informácie o možných významných vplyvoch, príslušný orgán ich musí sám vyhodnotiť. Nestačí, že navrhovateľ na ne odpovie. Nestačí, že orgán tieto odpovede založí do odôvodnenia. Orgán musí vlastným právnym a odborným úsudkom vysvetliť, prečo tieto informácie nebránia záveru, že významné vplyvy možno objektívne vylúčiť.

Dotknutej verejnosti navrhovateľ ani štát nerobí milosť, keď reflektuje oprávnené environmentálne obavy, výhrady či pripomienky. Plní si svoju základnú povinnosť.

V tejto veci sa tak nestalo. Rozhodnutie neobsahuje vlastnú syntézu príslušného orgánu k tomu, prečo pripomienky Mesto a My k batériám, VOC, hasiacim vodám, odpadom, doprave, zdraviu a technologickej neurčitosti nevyžadujú ďalšie posudzovanie. Orgán namiesto toho akceptoval odpovede navrhovateľa a časť otvorených otázok presunul do budúcich povolovacích stupňov.

Tým príslušný orgán porušil samotné jadro zisťovacieho konania. Zisťovacie konanie neslúži na to, aby sa pripomienky verejnosti administratívne vybavili odpoveďou navrhovateľa. Slúži na to, aby orgán na základe všetkých dostupných informácií rozhodol, či významné vplyvy možno objektívne vylúčiť.

ZDS týmto odvolaním nevystupuje proti investorovi ani proti spracovateľovi dokumentácie, ale proti tomu, aby sa dôkazne neuzavreté environmentálne otázky prekryli negatívnym screeningom. Verejná kontrola nielen ZDS má v tejto veci chrániť zákonnosť, preskúmateľnosť a právnu udržateľnosť ďalšieho povoľovania. Ambíciou ZDS je zabezpečiť tento priestor pre dotknutú verejnosť.

IX. Dopĺňujúce informácie nesplnili účel zisťovacieho konania

Dopĺňujúce informácie v tomto konaní neboli okrajovým procesným úkonom. Boli vyžiadané po doručení stanovísk a pripomienok práve preto, aby sa otvorené odborné otázky vyjasnili pred vydaním záväzného stanoviska. Ich funkciou malo byť doplnenie objektívneho dôkazného základu screeningu, nie iba procesné prekrytie pripomienok odpovedami navrhovateľa.

V tejto veci dopĺňujúce informácie túto funkciu nesplnili.

ZDS nespochybňuje, že dopĺňujúce informácie obsahujú technické vysvetlenia, opis preventívnych opatrení a odkazy na existujúce prevádzkové a projektové režimy areálu JLR. Práve pri odborne silnom spracovateľovi a strategickom investorovi však treba rozlišovať medzi technickým opisom a dôkazným záverom negatívneho screeningu. Technický opis vysvetľuje, ako sa projekt pripravuje. Dôkazný záver screeningu musí vysvetliť, prečo významné vplyvy možno objektívne vylúčiť už v čase rozhodnutia podľa § 29 zákona o EIA.

Dopĺňujúce informácie v rozhodujúcich bodoch opakovane používajú tri mechanizmy: opisujú preventívne opatrenia, odkazujú na existujúci areál a pôvodne posudzovanú výrobnú kapacitu, alebo presúvajú podrobné technické riešenie do ďalších stupňov projektovej dokumentácie, požiarnej dokumentácie, povolenia zdroja znečisťovania ovzdušia alebo prevádzkového riadenia.

Tento postup je zreteľný najmä pri batériách. Odpoveď navrhovateľa opisuje termokamery, systém VESDA, preverovanie detekcie plynov, kontrolu batérií pred uložením a pred expedíciou, ohňovzdornú krabicu a bunker pre poškodenú alebo chybnú batériu. Zároveň však podrobné technické údaje o konkrétnych typoch batérií, energetickej kapacite, chemickom zložení, článkoch a elektrolyte odkazuje do ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie a požiarnej dokumentácie.

Rovnaký vzorec sa prejavuje pri ovzduší. Dopĺňujúce informácie uvádzajú spotrebu organických rozpúšťadiel 14 t/rok, dve striekacie kabíny, samostatné výduchy nad strechu a využitie odsávacích a filtračných systémov. Hmotnostné toky znečisťujúcich látok, emisné koncentrácie, objemové prietoky, technické parametre výduchov a účinnosť filtračných zariadení však odkazujú až do povolenieho konania na úseku ochrany ovzdušia.

Toto je jadro problému.

Dopĺňujúce informácie neodstránili dôkazný deficit negatívneho screeningu. Pomenovali ho, racionalizovali ho a presunuli ho do ďalších procesných stupňov. Tým sa z dopĺňujúcej informácie nestal dôkazný základ negatívneho screeningu, ale procesný nástroj neutralizácie pripomienok.

ZDS netvrdí, že oznámenie o zmene musí mať rozsah realizačnej dokumentácie. Tvrdí však, že negatívny screening musí mať dôkaznú zrelosť. Rozdiel je zásadný. Realizačné detaily môžu vzniknúť neskôr. Dôkaz, že významné vplyvy možno objektívne vylúčiť, musí existovať už v čase vydania záväzného stanoviska. Dopĺňujúca informácia zároveň nevytvára vlastný úsudok príslušného orgánu. Orgán po jej doručení neformuluje samostatné odborné a

právne vyhodnotenie, ktoré by ukázalo, prečo sú pripomienky Mesto a My nedôvodné z hľadiska kritérií zisťovacieho konania. Orgán prevažne preberá odpovede navrhovateľa a následne ich administratívne akceptuje. Takýto postup nepredstavuje vyhodnotenie objektívnych informácií verejnosti podľa § 29 zákona o EIA. Predstavuje ich procesné neutralizovanie.

Doplňujúca informácia preto nebola dôkazným doplnením screeningu. Bola formálnym procesným úkonom, ktorý vytvoril zdanie vysporiadania pripomienok, ale neodstránil dôkazné deficit negatívneho screeningu.

V tejto veci vznikla podmienková substitúcia rozsahu hodnotenia: otázky, ktoré mali byť dôkazne vyriešené pred záverom „nebude sa posudzovať“, boli presunuté do ďalších stupňov projektovej dokumentácie, povoľovania alebo prevádzkového riadenia. To sa týka najmä kontaminovaných hasiacich vôd, havarijného plánu, PZPH/CLP klasifikácie Li-ion batérií, splnenia STN a EN noriem pre skladovacie priestory, povolenia nového stredného zdroja znečisťovania ovzdušia a projektu sadových úprav.

Negatívny screening však nemôže byť založený na dôkazoch, ktoré majú vzniknúť až po ňom. Následné povoľovanie môže spresniť technické riešenie už vyhodnoteného nevýznamného vplyvu. Nemôže spätne vytvoriť dôkaz, že významný vplyv bol objektívne vylúčený v čase zisťovacieho konania.

Z uvedeného dôvodu ZDS namieta, že doplňujúca informácia nesplnila účel, pre ktorý bola vyžadaná. Neumožnila zákonné ukončenie zisťovacieho konania negatívnym screeningom, ale naopak potvrdila, že rozhodujúce odborné otázky zostali otvorené.

Doplňujúce informácie tak potvrdzujú nie zrelosť screeningu, ale jeho neuzavretosť.

X. Li-ion batérie, thermal runaway a havarijné riziká

Sklad batérií BEV je jedným z nosných objektov zmeny. Oznámenie uvádza skladovanie batérií, monitorovanie termokamerami, systém VESDA, preverovanie detekcie plynov a postup pri poškodených alebo chybných batériách vrátane uloženia do ohňovzdornej krabice a presunu do bunkra.

Práve existencia týchto preventívnych systémov ukazuje, že nejde o environmentálne neutrálnu logistiku. Ide o technológiu s rizikovým profilom, ktorý musí byť v screeningu vyhodnotený, nie iba opísaný.

Tento bezpečnostný režim je technicky významný a ZDS ho nespochybňuje. Práve jeho existencia však potvrdzuje, že skladovanie Li-ion batérií má osobitný havarijný profil. Prevencia sama osebe nie je dôkazom nevýznamnosti vplyvu. Prevencia je východiskom, ktoré musí príslušný orgán premietnuť do vlastného screeningového záveru.

ZDS nenamieta, že navrhovateľ navrhuje preventívne opatrenia. Namieta, že príslušný orgán nepreukázal, že tieto opatrenia objektívne vylučujú významné havarijné a environmentálne vplyvy.

Pri Li-ion batériách nestačí uviesť, že batérie sú hotové výrobky a nejde o chemickú výrobu. Environmentálne relevantné riziko nespočíva iba vo výrobe batérií. Spočíva aj v ich skladovaní, manipulácii, poškodení, prehrievaní, termálnom úniku, požiari, vzniku toxických spodín, kontaminovaných hasiacich vodách, elektrolyte, nebezpečných odpadoch a následnom nakladaní s poškodenými kusmi.

Príslušný orgán mal preskúmateľne vyhodnotiť minimálne:

1. typ, energetickú kapacitu a chemický profil skladovaných batérií,
2. scenáre poškodenia a prehrievania batérií,
3. thermal runaway a jeho environmentálne dôsledky,
4. možné toxické spodiny vrátane HF a ďalších produktov rozkladu,
5. spôsob zachytenia a zneškodnenia kontaminovaných hasiacich vôd,
6. kapacitu neutralizácie poškodených batérií,
7. väzbu na PZPH/CLP klasifikáciu,
8. odpadové toky pri havarijných stavoch,
9. dopravné a manipulačné riziká pri presune batérií,
10. kumulatívny účinok batériovej logistiky v existujúcom areáli.

Tieto otázky nie sú prehnanou požiadavkou verejnosti. Sú prirodzeným jadrom negatívneho screeningu pri skladovaní Li-ion batérií. Ak nie sú preskúmateľne vyhodnotené, nemožno zákonne tvrdiť, že významné vplyvy boli objektívne vylúčené.

Rozhodnutie tieto otázky neuzatvára vlastným dôkazným záverom. Naopak, výrok ukladá mať vypracovaný plán zásahu pre prípady havárií v skladovacích priestoroch a dostatočné kapacity na neutralizáciu poškodených batérií. Ďalej ukladá v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie doplniť protokol o nezaradení podľa zákona č. 128/2015 Z. z. alebo kvalifikované stanovisko k PZPH/CLP klasifikácii Li-ion batérií.

To je dôkazne zásadné.

Otázka PZPH/CLP klasifikácie Li-ion batérií, plán zásahu pri haváriách a kapacity na neutralizáciu poškodených batérií nie sú okrajové prevádzkové detaily. Sú priamo súčasťou posúdenia, či batériová logistika vytvára možnosť významného nepriaznivého vplyvu.

Orgán nemohol zákonne ukončiť zisťovacie konanie negatívnym screeningom a súčasne ponechať kľúčové údaje o batériách, havarijnom režime a PZPH/CLP klasifikácii do ďalších stupňov. Takýto postup nepreukazuje objektívne vylúčenie významných vplyvov. Preukazuje, že rozhodujúca časť dôkazného základu ešte len mala vzniknúť.

Pri strategickom investorovi a odborne silnom spracovateľovi je tento deficit ešte výraznejší. Práve takýto projekt mal vytvoriť modelový príklad toho, ako sa batériová logistika screeningovo uzatvára v kvalite zodpovedajúcej súčasnému európskemu environmentálnemu štandardu. Napadnuté záväzné stanovisko túto úlohu nespĺnilo.

XI. Kontaminované hasiace vody a ochrana vôd

Osobitným jadrom havarijného rizika sú kontaminované hasiace vody. Rozhodnutie uvádza, že kontaminované hasiace vody budú zachytávané a zneškodňované ako súčasť prevádzkovej bezpečnosti, pričom návrh technického riešenia má byť predmetom ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie.

Rozhodnutie samo potvrdzuje, že tieto otázky neboli okrajové. Vo výroku ukladá v ďalšom stupni predložiť splnenie STN a EN noriem pri stavbe skladovacích priestorov, najmä s ohľadom na ochranu pred únikom látok z batérií do podlažia. Súčasne ukladá mať vypracovaný plán zásahu pre prípady havárií v skladovacích priestoroch a dostatočné kapacity na neutralizáciu poškodených batérií.

Takto formulovaný výrok nie je iba preventívnym doplnkom. Je priznaním, že ochrana podlažia, havarijný režim a neutralizácia poškodených batérií sú rozhodujúce environmentálne otázky zmeny.

To je neprijateľné ako dôkazný základ negatívneho screeningu.

Pri skladovaní Li-ion batérií nestačí uviesť, že skladovacie priestory budú v budúcnosti projektovo riešené podľa technických noriem. Technické normy sú dôležité, ale screeningová otázka je širšia. Znie: či pri navrhnutom spôsobe skladovania, manipulácie, detekcie, izolácie poškodených batérií, havarijného zásahu, zachytenia kontaminovaných vôd a ochrany podlažia možno objektívne vylúčiť významný vplyv na pôdu, horninové prostredie, podzemné vody a areálovú vodohospodársku infraštruktúru.

Rozhodnutie túto otázku nezodpovedalo.

Kontaminované hasiace vody nemožno v tejto veci redukovat' na požiaro-technický detail. Pri Li-ion batériách ide o environmentálne relevantnú otázku havarijného screeningu. V čase vydania záväzného stanoviska malo byť preskúmateľné:

1. aký objem hasiacich vôd môže vzniknúť pri havarijnom scenári,
2. či existuje dostatočná kapacita ich zachytenia,
3. ako bude zabránené úniku do podlažia,
4. či existuje oddelenie od dažďovej kanalizácie,
5. aké látky môžu hasiace vody obsahovať,
6. ako bude zabezpečené ich zneškodnenie,
7. či existuje dostatočný havarijný plán,
8. ako bude riešený domino efekt v areáli.

Tieto otázky neboli rozhodnutím vlastne uzavreté. Boli prenesené do ďalších stupňov projektovej dokumentácie, požiarnej dokumentácie a prevádzkového riadenia.

To je dôkazne neprípustné. Ďalší stupeň môže spresniť technické riešenie. Nemôže však spätne vytvoriť dôkaz, že v čase negatívneho screeningu boli významné vplyvy na pôdu, podlažie a vody objektívne vylúčené. Kontaminované hasiace vody nie sú detailom požiarnej dokumentácie. Pri Li-ion batériách ide o environmentálne jadro havarijného screeningu.

Ak orgán v negatívnom screeningu nepreukázal, že tieto vody nepredstavujú možný významný vplyv na pôdu, podzemné vody a areálovú kanalizačnú infraštruktúru, nemal zákonný základ pre záver „nebude sa posudzovať“.

XII. Ovzdušie, VOC a SVO prevádzka

Zmena zahŕňa SVO prevádzku s malosériovým lakovaním automobilov a komponentov. Oznámenie uvádza dva kusy striekacích kabín, samostatné výduchy nad strechu objektu, spotrebu organických rozpúšťadiel 14 t/rok a vznik emisií TZL, VOC, prípadne NOx, CO, SO2 a TOC pri použití plynového ohrevu.

ZDS nespochybňuje, že následné povoľovanie zdroja znečisťovania ovzdušia má svoje miesto. Namietla však, že následné povoľovanie zdroja nemôže nahradiť EIA screeningový záver. Povoľenie zdroja rieši technické a emisné požiadavky podľa osobitného predpisu. Negatívny screening musí predtým odpovedať na otázku, či pri konkrétnom rozsahu zmeny možno objektívne vylúčiť významný vplyv na ovzdušie, zdravie obyvateľstva a kumulatívne zaťaženie územia.

Rozhodnutie tento most nevytvorilo.

Z hľadiska ochrany ovzdušia nejde o marginálnu administratívnu činnosť. Samotný dotknutý orgán ochrany ovzdušia uviedol, že vznikne nový stredný zdroj znečisťovania ovzdušia.

ZDS namietla, že príslušný orgán v negatívnom screeningu nepreukázal, prečo tento nový stredný zdroj, pri deklarovanej spotrebe rozpúšťadiel 14 t/rok a pri existencii ďalších priemyselných zdrojov v území, objektívne nevytvára možnosť významného vplyvu.

Nestačí uviesť, že zdroj bude následne povoľovaný podľa zákona o ochrane ovzdušia. Povoľenie zdroja znečisťovania ovzdušia nie je náhradou EIA screeningu. Môže riešiť emisné limity a technické požiadavky, ale nemôže spätne vytvoriť dôkazný základ pre záver, že zmena nemá významné vplyvy.

Doplňujúce informácie uvádzajú, že podrobné údaje, ako sú hmotnostné toky znečisťujúcich látok, emisné koncentrácie, objemové prietoky, technické parametre výduchov a účinnosť filtračných zariadení, budú spresnené v projektovej dokumentácii pre povoľovacie konanie na úseku ochrany ovzdušia.

To znamená, že v čase negatívneho screeningu neboli ako súčasť rozhodovacieho základu uzavreté práve tie údaje, ktoré sú pre odborné posúdenie ovzdušia rozhodujúce.

Orgán mal preskúmateľne vyhodnotiť najmä:

1. emisné parametre striekacích kabín,
2. hmotnostné toky VOC a TZL,
3. technické parametre výduchov,
4. účinnosť filtračných systémov,
5. pachové vplyvy,
6. prevádzku pri nepriaznivých rozptylových podmienkach,
7. kumulatívne účinky s existujúcimi zdrojmi v areáli a území,
8. vplyvy na zdravie obyvateľstva a zamestnancov,

9. prečo nie je potrebná rozptylová alebo imisná syntéza.

Ak tieto otázky nie sú preskúmateľne uzavreté, negatívny screening nie je dôkazne zrelý.

Rozhodnutie sa uspokojilo s tým, že zdroj bude následne povolený podľa predpisov na ochranu ovzdušia. To je nedostatočné. Zákonnosť negatívneho screeningu nemožno založiť na budúcom povolení zdroja.

Pri odborne spracovanom projekte a strategickom investorovi sa práve očakáva, že ovzdušiarska kapitola bude screeningovo uzavretá tak, aby bolo zrejmé, ktoré emisné otázky sú už objektívne vyhodnotené a ktoré budú len technicky dopresnené. Napadnuté záväzné stanovisko túto hranicu neukazuje.

XIII. Technologická neurčitost' SVO

Mimoriadne silným dôkazným problémom je technologická neurčitost' časti SVO procesov.

Oznámenie uvádza niektoré ročné, týždenné a denné kapacity pri polepoch, malých sériách, bočných schodíkoch, zásterkách a ďalších úpravách. Pri niektorých položkách však uvádza, že ich množstvo sa „**nedá predikovať**“.

Toto je nezlučiteľné s negatívnym screeningom, ak ide o činnosti environmentálne relevantné pre emisie, odpady, chemické látky, technologické operácie alebo havarijné riziká.

Ak rozsah určitej činnosti nie je možné predikovať, potom príslušný orgán musí vysvetliť, prečo táto neurčitost' nebráni objektívnemu vylúčeniu významných vplyvov. Nemôže ju prehliadnuť. Nemôže ju zakryť budúcim povoľovaním. Nemôže ju nahradiť tvrdením, že celková výrobná kapacita závodu 150 000 vozidiel ročne nebude prekročená.

Kapacita výroby vozidiel nie je totožná s kapacitou environmentálne relevantných technologických operácií. Pri lakovaní, polepovaní, manipulácii s chemickými látkami, odpadoch, VOC, zvaraní a umývaní vozidiel je rozhodujúci konkrétny rozsah týchto činností, nie iba celkový počet vozidiel vyrobených v závode.

Ak je časť technologického rozsahu nepredikovateľná, nie je možné automaticky konštatovať nevýznamnosť vplyvov. To je základný dôkazný problém negatívneho screeningu.

DS netvrdí, že technologická neurčitost' automaticky znamená povinnosť úplného posudzovania. Tvrdí, že technologická neurčitost' musí byť v negatívnom screeningu právne a dôkazne zvládnutá. Príslušný orgán musí vysvetliť, prečo neurčitost' rozsahu environmentálne relevantných činností nebráni objektívnemu vylúčeniu významných vplyvov.

Takéto vysvetlenie v rozhodnutí chýba.

Nemožno ho nahradiť tvrdením, že celková výrobná kapacita závodu 150 000 vozidiel ročne nebude prekročená. Výrobná kapacita vozidiel a environmentálna kapacita konkrétnych technologických operácií nie sú totožné veličiny. Lakovanie, práca s rozpúšťadlami, čistenie povrchov, zvaranie, montáž doplnkov, umývanie vozidiel a manipulácia s komponentmi majú vlastné environmentálne vstupy a výstupy.

Preto nestačí povedať, že ide o zmenu v rámci existujúceho areálu. Pri činnostiach s nepredikovateľným rozsahom mal orgán vysvetliť:

1. aký maximálny environmentálny scenár vzal do úvahy,
2. ako sa táto neurčitosť premietla do ovzdušia,
3. ako sa premietla do odpadov,
4. ako sa premietla do vôd,
5. ako sa premietla do dopravy a logistiky,
6. ako sa premietla do kumulatívnych vplyvov,
7. prečo nebráni negatívnemu screeningu.

Rozhodnutie tieto otázky neobsahuje. Technologická neurčitosť tak zostala v spise, ale nebola premenená na vlastný screeningový záver.

To je presne typ dôkazného deficitu, ktorý § 29 zákona o EIA neumožňuje prekryť negatívnym výrokom.

XIV. Dažďové vody, retencia, ORL a klimaticko-hydrologické riziká

Zmena zahŕňa nové objekty, spevnené plochy, strešné plochy, prevádzkové plochy, logistiku a manipuláciu v priemyselnom areáli. Oznámenie pracuje s dažďovými vodami, retenciou, opätovným využitím a napojením na existujúcu areálovú infraštruktúru.

ZDS nenamieta samotný koncept retencie alebo opätovného využívania dažďových vôd. Namieta však, že rozhodnutie nepreukazuje klimaticko-hydrologickú dôkaznú zrelosť negatívneho screeningu.

Práve preto však bolo úlohou príslušného orgánu preskúmateľne vyhodnotiť, či táto koncepcia postačuje ako dôkazný základ negatívneho screeningu pri konkrétnej kombinácii rizík.

Pri takomto type zmeny treba vyhodnotiť najmä:

1. či návrhový dažď zodpovedá súčasným a očakávaným klimatickým podmienkam,
2. ako systém funguje pri extrémnych zrážkach,
3. aká je rezervná kapacita existujúcej retenčnej infraštruktúry,
4. ako sa zachová nezmenený odtok z areálu,
5. aké znečistenie môžu niesť vody zo spevnených a prevádzkových plôch,
6. ako budú fungovať ORL,
7. čo sa stane pri zlyhaní čerpacích staníc alebo zahŕnutí dažďovej kanalizácie,
8. ako sa oddelia dažďové vody od kontaminovaných havarijných a hasiacich vôd,
9. ako sa zohľadnia klimatické extrémny, prehrievanie a strata infiltračných plôch.

Pripomienky dotknutej verejnosti výslovne upozornili, že dokumentácia nepreukazuje bezpečné fungovanie systému pri extrémnych zrážkach a budúcich klimatických podmienkach. Orgán tieto informácie nevyriešil vlastným odborným záverom. Prebral odpovede navrhovateľa a skončil negatívnym screeningom.

To nepostačuje.

Pri priemyselnom areáli so skladovaním batérií, lakovaním, manipuláciou s vozidlami a možnými havarijnými situáciami nemožno vody redukovať na technickú kanalizačnú otázku. Ide o materiálne jadro environmentálneho screeningu.

V tejto veci nejde o obyčajné dažďové vody zo strechy administratívnej budovy. Ide o dažďové vody a areálové vody v prostredí, kde sú súčasne prítomné:

- skladovanie Li-ion batérií,
- manipulácia s poškodenými batériami,
- SVO prevádzka,
- lakovacie kabíny,
- umývanie vozidiel,
- pohyb vozidiel a logistika,
- ORL,
- retenčné prvky,
- potenciálne kontaminované hasiace vody,
- existujúca areálová kanalizačná a retenčná infraštruktúra.

Pri takejto kombinácii nestačí uviesť, že dažďové vody budú zachytené, predčistené, zadržané alebo opätovne využité. Orgán musí vysvetliť, ako systém funguje pri bežnej prevádzke, pri zvýšenej zrážkovej udalosti a pri havarijnom scenári. Musí byť zrejmé, ktoré vody sú čisté, ktoré potenciálne kontaminované, ktoré prechádzajú cez ORL, ktoré sa zadržiavajú, ktoré sa opätovne využívajú, ktoré sa oddelia od havarijných vôd a ako sa zabráni úniku do podlažia.

Rozhodnutie túto syntézu neposkytuje.

Vodohospodárske riešenie je v oznámení popísané ako projektová koncepcia. V rozhodnutí však chýba orgánom formulovaný screeningový záver, prečo táto koncepcia objektívne vylučuje významné vplyvy na vody, pôdu a podlažie.

Osobitne problémový je vzťah dažďových vôd a kontaminovaných hasiacich vôd. Areál môže mať technické retenčné systémy a ORL pre bežné vody. Havarijný scenár batériového skladu však vytvára iný typ vodného rizika. Rozhodnutie neukazuje, ako sa tieto režimy oddeľujú a ako sa zabezpečí, že havarijné vody nevstúpia do systému dažďovej kanalizácie, retencie alebo podlažia.

ZDS preto namieta, že vodná kapitola nebola screeningovo uzavretá. Nie preto, že projekt neobsahuje žiadne vodohospodárske riešenia. Ale preto, že príslušný orgán nepreukázal ich dostatočnosť pre negatívny screening v kombinácii s batériovým, lakovacím, logistickým a havarijným profilom zmeny.

XV. Odpady, nebezpečné odpady a Li-ion batérie

Bežné odpadové hospodárstvo v areáli JLR má nepochybne svoj prevádzkový a legislatívny režim. ZDS nespochybňuje, že investor ako veľký priemyselný subjekt disponuje zavedenými postupmi nakladania s odpadmi. Predmetom odvolania však nie je všeobecná schopnosť investora nakladať s odpadmi. Predmetom odvolania je otázka, či príslušný orgán v negatívnom screeningu preskúmateľne vyhodnotil odpadový profil tejto konkrétnej zmeny.

Pri bežnej prevádzke vznikajú iné odpadové toky než pri havarijnom alebo poruchovom stave Li-ion batérií. Preto nestačí všeobecne odkázať na odpadovú legislatívu alebo existujúci areálový režim.

Orgán mal vyhodnotiť najmä:

- poškodené alebo chybné Li-ion batérie,
- kontaminované obaly,
- sorbenty,
- hasiace materiály,
- kontaminované hasiace vody,
- zvyšky po tepelnom poškodení batérií,
- odpady z lakovania,
- odpady z čistenia povrchov izopropylalkoholom,
- odpady z údržby technologických zariadení,
- dočasné skladovanie nebezpečných odpadov,
- kapacity a režim zneškodnenia havarijných odpadových tokov.

Rozhodnutie tieto otázky neuzatvára ako samostatný screeningový okruh. Pritom ich význam potvrdzuje samotný výrok, ktorý pracuje s plánom zásahu pri haváriách, neutralizáciou poškodených batérií a PZPH/CLP doplnením v ďalších stupňoch.

Ak rozhodnutie vyžaduje doplnenie PZPH/CLP klasifikácie a havarijných prvkov až po negatívnom screeningu, nemôže zároveň preskúmateľne tvrdiť, že odpadové a havarijné dôsledky batériového režimu sú už uzavreté.

Opäť nejde o útok na prevádzkovú odbornosť investora. Ide o dôkaznú logiku zákona o EIA. Odpadové hospodárstvo strategického investora môže byť kvalitné, ale negatívny screening musí ukázať, ako bola kvalita tohto režimu overená pri konkrétnej zmene a pre konkrétne havarijné a nebezpečné odpadové toky.

Napadnuté záväzné stanovisko túto požiadavku nespĺňa.

XVI. Kumulatívne vplyvy a postupné rozširovanie areálu JLR

ZDS formuluje túto námietku presne: nejde o tvrdenie, že navrhovateľ účelovo delí projekt. Ide o tvrdenie, že príslušný orgán nevyhodnotil kumulatívny účinok konkrétnej zmeny v existujúcom strategickom priemyselnom areáli.

Rozdiel je zásadný.

Strategický priemyselný areál JLR Nitra je environmentálne významný celok. Každá ďalšia zmena v ňom nemusí byť automaticky predmetom úplného posudzovania. Zároveň však nemožno každú ďalšiu zmenu automaticky oslobodiť od dôsledného screeningu iba preto, že sa nachádza v existujúcom areáli a neprekračuje pôvodne posudzovanú výrobnú kapacitu.

Pôvodne posúdená kapacita výroby vozidiel nie je environmentálnou amnestiou pre nové technologické, batériové, lakovacie, logistické, vodohospodárske a havarijné riziká.

Zmena môže neprekročiť celkový počet vyrobených vozidiel, ale zároveň môže zmeniť environmentálny profil areálu. To je presne tento prípad. Predmetom zmeny sú nové alebo rozšírené funkcie:

- skladovanie a logistika batérii,
- manipulácia s poškodenými batériami,
- SVO prevádzka,
- lakovanie a VOC,
- nové technologické zdroje,
- testovanie ADAS,
- nové vodohospodárske a havarijné súvislosti,
- nové odpadové toky,
- úbytok trávnatých a infiltračných plôch,
- nové opatrenia zelene a biodiverzitných lúk.

Tieto prvky nemali byť hodnotené izolovane. Mali byť vyhodnotené ako kumulatívna zmena environmentálneho profilu areálu.

Príslušný orgán takýto kumulatívny záver neurobil. Nahradil ho logikou existujúceho priemyselného areálu a neprekročenia pôvodnej výrobnjej kapacity. To je nedostatočné.

Pri strategickom investorovi je práve kumulatívne vyhodnotenie kľúčové. Strategický význam projektu neznižuje nároky na screening. Naopak, zvyšuje potrebu dôkaznej disciplíny, pretože každá nepreskúmateľnosť v strategickom areáli vytvára neskoršie právne, environmentálne aj reputačné riziká pre investora, orgány aj verejnosť.

ZDS preto nebrzdí strategickú investíciu. ZDS chráni jej právnu udržateľnosť. Odborne preskúmateľný screening je najlepšou prevenciou proti tomu, aby sa otvorené environmentálne otázky vrátili v neskorších povoleniach, súdnych alebo verejných konfliktoch.

Kumulatívne vplyvy tejto zmeny preto musia byť v novom konaní vyhodnotené nie ako abstraktná obava, ale ako konkrétna otázka: či kombinácia batérii, SVO, VOC, lakovania, technologickej neurčitosti, havarijných vôd, odpadov, dažďových vôd, trávnatých plôch, zelene a existujúceho priemyselného zaťaženia objektívne umožňuje negatívny screening.

Napadnuté záväzné stanovisko túto otázku nezodpovedalo..

Príslušný orgán takýto kumulatívny záver neurobil. Nahradil ho odkazom na existujúci areál a neprekročenie výrobnjej kapacity. To je nedostatočné.

XVII. Environmentálne opatrenia nie sú ornament, ale materiálny predpoklad negatívneho screeningu

Vo výroku sú uložené viaceré opatrenia k svetlu, stromom, náhradnej výsadbe, biodiverzitným lúkam, sadovým úpravám a vzrastlej zeleni. ZDS tieto opatrenia principiálne víta. Práve ich existencia však ukazuje, že zmena má reálne environmentálne dopady na trávnaté, infiltračné, biotické a mikroklimatické funkcie areálu.

Environmentálne opatrenia v negatívnom screeningu nie sú luxusom, ornamentom ani estetickým doplnkom. Sú materiálnym predpokladom zákonného záveru, že zmena sa nebude posudzovať.

Ak orgán dospeje k záveru, že zmena nebude predmetom plného posudzovania, musí byť už v zisťovacom konaní preskúmateľné, že opatrenia sú:

1. konkrétne,
2. funkčné,
3. naviazané na identifikovaný vplyv,
4. právne kontrolovateľné,
5. projektovo prenesiteľné,
6. schopné reálne nahradiť alebo zmierniť stratu environmentálnych funkcií.

V tejto veci výrok síce uvádza biodiverzitné lúky, sadové úpravy, stromy a bioswaly, ale neukazuje, aký konkrétny úbytok infiltračnej plochy, trávnikov, ekologickej stability, svetelného režimu, hluku a prachu majú tieto opatrenia zmierniť. Nie je preskúmateľné, či ide o skutočné mitigačné a adaptačné opatrenia, alebo iba o budúci projekt zelene.

Adaptačná stratégia SR, § 2 a § 3 zákona o ochrane prírody a krajiny, projektová zodpovednosť autorizovaných stavebných inžinierov a § 35 ods. 6 nového stavebného zákona smerujú k tomu, že environmentálne zodpovedná projekcia nie je dekoratívny nadštandard. Je materiálnym predpokladom toho, aby bolo možné v screeningu vylúčiť významné vplyvy.

Ak orgán ukladá environmentálne opatrenia až ako budúce projektové doplnenia, musí vysvetliť, prečo tieto opatrenia nie sú dôkazom neuzavretosti screeningu. V napadnutom záväznom stanovisku toto vysvetlenie chýba.

XVIII. Opatrenia vo výroku ako podmienková substitúcia rozsahu hodnotenia

ZDS rozlišuje zákonné zmierňujúce opatrenia od nezákonnej podmienkovej substitúcie.

Zákonné zmierňujúce opatrenie je také, ktoré nadväzuje na už vyhodnotený vplyv a znižuje jeho intenzitu. Nezákonná podmienková substitúcia nastáva vtedy, keď sa do podmienky vloží otázka, ktorá mala byť vyriešená už pred negatívnym screeningom.

V tejto veci sú viaceré opatrenia problematické práve preto, že neuzatvárajú vplyvy, ale ich odsúvajú:

- plán zásahu pre havárie v skladovacích priestoroch,
- kapacity na neutralizáciu poškodených batérií,
- splnenie STN a EN noriem pri skladovacích priestoroch až v ďalšom stupni,
- PZPH/CLP protokol alebo kvalifikované stanovisko k LIB batériám až v ďalších stupňoch,
- projekt sadových úprav až spolu s dokumentáciou pre stavebný zámer,
- súhlas k zdroju znečisťovania ovzdušia v následnom konaní.

Tieto podmienky môžu byť potrebné v ďalších povoloňovacích stupňoch. Ale ak súčasne predstavujú podstatný dôkazný obsah pre vylúčenie významných vplyvov, nemôžu vzniknúť až po negatívnom screeningu.

Budúce spresnenie je prípustné. Budúce vytvorenie dôkazu pre negatívny screening prípustné nie je.

XIX. Chýba záverečné vyhodnotenie podľa čl. 4 ods. 5 smernice EIA

Čl. 4 ods. 5 smernice EIA vyžaduje, aby rozhodnutie, ktorým sa určí, že projekt nebude podliehať posudzovaniu, obsahovalo hlavné dôvody tohto záveru s prihliadnutím na príslušné kritériá screeningu. Tomu zodpovedá aj § 29 zákona o EIA.

Napadnuté záväzné stanovisko však neobsahuje vlastný záverečný screeningový úsudok v tejto kvalite.

Orgán neukázal:

1. ktoré kritériá zisťovacieho konania aplikoval na batériový sklad,
2. ktoré kritériá aplikoval na SVO a lakovanie,
3. ktoré kritériá aplikoval na VOC a nový stredný zdroj,
4. ktoré kritériá aplikoval na kontaminované hasiace vody,
5. ktoré kritériá aplikoval na technologickú neurčitost',
6. ktoré kritériá aplikoval na kumulatívne vplyvy,
7. prečo pripomienky Mesto a My nebránia negatívnemu screeningu,
8. prečo budúce podmienky postačujú na vylúčenie významných vplyvov už dnes.

Rozhodnutie preto nie je výsledkom preskúmateľného čl. 4 ods. 5 úsudku. Je výsledkom rekapitulácie podkladov a administratívneho akceptovania odpovedí navrhovateľa.

XX. Rezidenčné environmentálne organizácie ako relevantné subjekty screeningu a doplňujúceho dokazovania

ZDS považuje za potrebné výslovne pomenovať aj postavenie rezidenčných environmentálnych organizácií v ďalšom konaní. V tejto veci nejde o abstraktnú verejnosť ani o formálne podania bez vzťahu k územiu. V prvostupňovom konaní vystupovalo občianske združenie Mesto a My, ktoré predložilo konkrétne, vecne individualizované pripomienky k havarijným rizikám Li-ion batérií, VOC emisiám, dažďovým a hasiacim vodám, odpadom, kumulatívnym vplyvom, zdraviu obyvateľstva, technologickej neurčitosti SVO, doprave, BAT a odsunu environmentálneho posúdenia do budúcich povoloňovacích stupňov. ZDS podáva toto odvolanie ako environmentálne občianske združenie s rezidenčným a verejno-kontrolným profilom.

Judikatúra Súdneho dvora EÚ dlhodobo potvrdzuje, že environmentálne združenia a rezidenčne ukotvené spolky nie sú procesnou príťažbou, ale nositeľmi objektívne relevantných

informácií pre environmentálne rozhodovanie. V rozsudku C-263/08 Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsörening Súdny dvor výslovne zdôraznil, že práve lokálne environmentálne združenia môžu byť lepšie postavené na riešenie projektov miestneho rozsahu; vnútroštátne podmienky preto nesmú prakticky zbaviť miestne združenia súdnej ochrany a nemôžu vytvárať filtračný mechanizmus odporujúci duchu smernice EIA a Aarhuského dohovoru.

V rozsudku C-826/18 Stichting Varkens in Nood Súdny dvor potvrdil, že mimovládne organizácie podporujúce ochranu životného prostredia patria medzi „zainteresovanú verejnosť“ a ich prístup k súdnej ochrane nemožno podmieniť tým, akú procesnú úlohu zohrali v prípravnej fáze rozhodovania. Zároveň rozsudok potvrdzuje, že participácia a právna ochrana majú rozdielnú funkciu; environmentálna organizácia nemá byť procesne penalizovaná za to, že jej hodnotenie projektu sa vyvíja podľa toho, čo sa v konaní ukáže.

Najpriamejší význam pre túto vec má rozsudok C-41/24 Waltham Abbey Residents Association. Súdny dvor v ňom riešil práve rezidenčné združenie v screeningovom konaní a rozhodol, že príslušný orgán musí v screeningu zohľadniť všetky dostupné relevantné informácie vrátane informácií predložených spontánne tretou osobou, ak obsahujú objektívne dôkazy umožňujúce posúdiť riziko významných vplyvov. Ak takéto informácie vyvolávajú dôvodnú pochybnosť, orgán musí vyžiadať ďalšie informácie od navrhovateľa a zohľadniť ich pred rozhodnutím, či je EIA potrebná.

Slovenský § 29 zákona o EIA tejto európskej logike zodpovedá. § 29 ods. 6 výslovne prikazuje, aby príslušný orgán zohľadnil a vysporiadal sa aj s nevyžiadanými stanoviskami iných subjektov; § 29 ods. 8 vyžaduje, aby pri určovaní, či sa činnosť bude posudzovať, prihliadal aj na písomné stanoviská podľa odsekov 5 a 6; a § 29 ods. 9 umožňuje vyžiadať si od navrhovateľa alebo iných relevantných subjektov doplnujúce informácie alebo stanoviská na objasnenie pripomienok a požiadaviek, ktoré sú nevyhnutné na určenie, či sa činnosť má posudzovať.

Z toho vyplýva procesný dôsledok pre ďalšie konanie. Ak odvolací orgán zruší napadnuté záväzné stanovisko a vec sa vráti do nového zisťovacieho konania, príslušný orgán nesmie zopakovať model, v ktorom objektívne informácie verejnosti iba administratívne predloží navrhovateľovi a následne ich prekryje jeho odpoveďou. V novom konaní musí s rezidenčnými environmentálnymi združeniami pracovať ako s relevantnými nositeľmi informácií.

Občianske združenie Mesto a My má byť v ďalšom konaní chápané ako relevantný subjekt podľa § 29 ods. 9 zákona o EIA, pretože v pôvodnom konaní predložilo konkrétny odborný a skutkový materiál k rizikám projektu. ZDS má byť v ďalšom konaní rovnako chápané ako relevantný subjekt podľa § 29 ods. 9 zákona o EIA vo vzťahu k novému dôkaznému a právnomu základu otvorenému týmto odvolaním, najmä k otázkam § 29, § 56a, SIŽP, IPKZ, smernice o priemyselných emisiách, Waltham Abbey testu, kumulatívnych vplyvov, havarijných rizík a účinnej verejnej kontroly.

To neznamená, že príslušný orgán má preniesť rozhodovanie alebo dôkazné bremeno na verejnosť. Práve naopak. Z rozsudku C-461/24, Petón do Lobo, vyplýva, že participácia verejnosti podľa čl. 6 smernice EIA nemá byť chápaná ako mechanické vyjadrovanie sa k stanoviskám orgánov alebo k odpovediam navrhovateľa. Verejnosť nie je asistentom príslušného orgánu ani korektorom projektanta. Je samostatným nositeľom environmentálnej

znalosti, miestnej skúsenosti, odbornej alebo občianskej expertízy a kontrolnej perspektívy, ktorú má vniesť do rozhodovania včas, zmysluplne a ako vlastnú pridanú hodnotu.

Tento výklad je osobitne dôležitý v tejto veci. Občianske združenie Mesto a My nepredložilo pripomienky ako procesnú repliku na úradné stanoviská. Predložilo vlastné environmentálne relevantné informácie k havarijným rizikám Li-ion batérií, thermal runaway, toxickým splodinám, kontaminovaným hasiacim vodám, VOC, dažďovým vodám, odpadom, kumulatívnym vplyvom, zdraviu, technologickej neurčitosti SVO, doprave a BAT. ZDS týmto odvolaním rovnako nežiada, aby verejnosť nahradila odborné posúdenie orgánu. ZDS žiada, aby orgán tieto informácie spracoval ako súčasť dôkazného prostredia a aby pri novom dôkaznom základe umožnil týmto organizáciám uplatniť ich vlastnú pridanú environmentálnu hodnotu.

Inak povedané: § 29 ods. 9 zákona o EIA sa nemá vykladať tak, že verejnosť bude požiadaná iba o reakciu na to, čo napíše navrhovateľ alebo dotknutý orgán. Má sa vykladať tak, že ak určitá organizácia preukázateľne priniesla do konania relevantnú environmentálnu perspektívu, príslušný orgán ju môže a má prizvať k doplneniu informácií práve v rozsahu tejto perspektívy. Takýto postup nepresúva dokazovanie na verejnosť. Naopak, umožňuje príslušnému orgánu vytvoriť úplnejší objektivný dôkazný základ bez toho, aby sa verejnosť degradovala na asistenta úradu alebo navrhovateľa.

Z toho vyplýva procesný dôsledok pre ďalšie konanie: ak príslušný orgán doplní dokazovanie o nové podklady k SIŽP, IPKZ, smernici o priemyselných emisiách, solventnej bilancii, BAT, VOC, PZPH/CLP, Li-ion batériám, kontaminovaným hasiacim vodám, havarijným odpadom alebo kumulatívnym vplyvom areálu JLR, nemá sa obmedziť iba na výmenu podkladov medzi navrhovateľom a orgánmi. Má požiadať aj OZ Mesto a My a ZDS ako iné relevantné subjekty podľa § 29 ods. 9 zákona o EIA o doplňujúcu informáciu alebo stanovisko v rozsahu otázok, ktoré tieto organizácie otvorili alebo ktoré svojou expertízou vedia vecne prispieť objasniť. Záver tejto kapitoly je preto jednoznačný: v ďalšom konaní majú byť OZ Mesto a My aj ZDS chápané ako „iné relevantné subjekty“ podľa § 29 ods. 9 zákona o EIA. Pri každom novom alebo doplnenom dôkaznom základe, ktorý sa týka nimi otvorených otázok, majú byť požiadané o doplňujúcu informáciu alebo stanovisko. Len tak bude nové zisťovacie konanie zodpovedať § 29 zákona o EIA, rozsudku Waltham Abbey Residents Association a európskemu štandardu zainteresovanej verejnosti.

XXI. Záver a odvolací návrh

Napadnuté záväzné stanovisko nie je nezákonné iba preto, že príslušný orgán nedostatočne vyhodnotil jednotlivé environmentálne vplyvy. Je nezákonné predovšetkým preto, že celé rozhodnutie stojí na neoverenom právnom a kompetenčnom základe.

Okresný úrad Nitra rozhodol ako príslušný orgán podľa § 3 písm. l) v spojení s § 56 písm. b) zákona o EIA a súčasne sa v úvode rozhodnutia rámcovo aj ako správny orgán podľa Správneho poriadku. Rozhodnutie však nevykonalo základný systematický test, ktorý si táto vec vyžadovala: či pri zmene v existujúcom priemyselnom areáli JLR, so SVO prevádzkou, lakovacími kabínami, VOC emisiami, skladovaním Li-ion batérií, batériovou logistikou, odpadmi, vodami, PZPH/CLP otázkami a havarijným režimom nejde o zmenu alebo priamo technicky súvisiacu činnosť integrovanej prevádzky. Samotné rozhodnutie pritom uvádza nový stredný zdroj znečisťovania ovzdušia, lakovacie kabíny SVO, 14 t/rok organických

rozpúšťadiel a podmienky k PZPH/CLP klasifikácii Li-ion batérií, STN/EN normám skladovacích priestorov a ochrane pred únikom látok z batérií do podlažia.

Zákon o EIA obsahuje osobitnú kompetenčnú úpravu, podľa ktorej je pri zisťovacom konaní a posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny týkajúcich sa prevádzok podľa osobitného predpisu príslušným orgánom Slovenská inšpekcia životného prostredia. Zákon o IPKZ zároveň definuje prevádzku materiálne, teda nielen ako izolovanú stacionárnu technickú jednotku, ale aj cez priamo súvisiace činnosti na tom istom mieste, ktoré majú technickú nadväznosť a môžu ovplyvniť emisie a znečisťovanie.

Príslušný orgán preto nemohol zákonne vydať negatívny screening bez toho, aby najprv preskúmateľne určil, či predmetná zmena patrí do režimu okresného úradu alebo do režimu Slovenskej inšpekcie životného prostredia. Táto otázka nebola v rozhodnutí vyriešená. Tým vznikla samostatná nezákonnosť: rozhodnutie je prinajmenšom nepreskúmateľné z hľadiska vecnej príslušnosti a zároveň potenciálne vydané orgánom, ktorý nemal vec viesť ako príslušný orgán podľa zákona o EIA.

Rovnako nebolo možné uzavrieť zisťovacie konanie bez integrovaného posúdenia požiadaviek smernice o priemyselných emisiách. SVO prevádzka nie je iba stavebný objekt. Ide o prevádzku s lakovacími kabínami, organickými rozpúšťadlami, VOC emisiami, možnými fugitívnymi emisiami, odpadmi, vodami, chemickými látkami, pachovými účinkami a väzbou na existujúci priemyselný areál JLR. Smernica o priemyselných emisiách pracuje s integrovanou prevenciou a kontrolou znečisťovania, teda s ochranou ovzdušia, vôd, pôdy, odpadov, monitorovania a prevencie havárií ako jedného funkčného celku. Zámer uvádza spotrebu organických rozpúšťadiel 14 t/rok a zaradenie povrchovej úpravy cestných vozidiel do pásma > 0,5 až 15 t/rok.

Napadnuté záväzné stanovisko však nevykonalo solventný ani IED test. Nevyhodnotilo solventnú bilanciu, fugitívne emisie, celkové emisie, hmotnostné toky VOC, emisné koncentrácie, technické parametre výduchov, účinnosť filtrácie, chemický a CLP profil používaných látok, BAT, pachové účinky, monitorovanie ani kumulatívny vzťah SVO k existujúcej integrovanej prevádzke JLR. Namiesto toho odkázalo na budúce povolenie zdroja znečisťovania ovzdušia a budúce riešenie zmien v povolenej prevádzke. Takýto odkaz nie je dôkazom o nevýznamnosti vplyvov. Je potvrdením, že priemyselno-emisná časť nebola v čase negatívneho screeningu uzavretá.

Rovnaký mechanizmus zlyhania sa prejavil aj pri Li-ion batériách, kontaminovaných hasiacich vodách, ochrane podlažia, odpadoch a PZPH/CLP otázkach. Rozhodnutie uložilo plán zásahu pri haváriách, kapacity na neutralizáciu poškodených batérií, splnenie STN a EN noriem pri skladovacích priestoroch a doplnenie protokolu o nezaradení podľa zákona č. 128/2015 Z. z. alebo kvalifikované stanovisko k PZPH/CLP klasifikácii Li-ion batérií až v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie. Tieto otázky nie sú následným detailom. Sú materiálnou podmienkou záveru, že významné havarijné, vodné, pôdne, odpadové a zdravotné vplyvy možno objektívne vylúčiť.

Doplňujúce informácie navrhovateľa preto nemohli legitimizovať negatívny screening. Ich obsah neodstránil dôkazné deficit; prekryl ich odkazom na existujúci areál, preventívne opatrenia a ďalšie stupne projektovej dokumentácie. Pripomienky dotknutej verejnosti Mesto a My pritom otvorili konkrétne odborné otázky k haváriám Li-ion batérií, thermal runaway, toxickým splodinám, kyseline fluorovodíkovej, kontaminovaným hasiacim vodám, VOC,

rozptylovej štúdií, dažďovým vodám, odpadom, kumulatívnym vplyvom, zdraviu, technologickej neurčitosti SVO, doprave, BAT a odsunu posúdenia do budúcich povolovacích stupňov. Rozhodnutie tieto otázky nevyriešilo vlastným odborným a právnym úsudkom; administratívne ich neutralizovalo odpoveďami navrhovateľa.

ZDS zdôrazňuje, že predmetom odvolania nie je spochybňovanie strategického významu investora ani odbornej kapacity spracovateľa. Práve naopak. Pri strategickom investorovi, existujúcom priemyselnom areáli, odbornom spracovateľovi a technicky náročnej zmene je dôkazná disciplína negatívneho screeningu ešte dôležitejšia. Odborne silný projekt musí obstať nielen technicky, ale aj právne, kompetenčne, emisne, vodohospodársky, havarijne a participatívne. Napadnuté záväzné stanovisko tento štandard nespĺnilo.

Z uvedených dôvodov ZDS navrhuje, aby odvolací orgán napadnuté záväzné stanovisko Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-NR-OSZP3-2026/027006 zo dňa 25. 06. 2026, zrušil.

Odvolací orgán je povinný pred ďalším pokračovaním veci vyriešiť kompetenčný režim podľa zákona o EIA a zákona o IPKZ, najmä otázku, či zisťovacie konanie patrí Okresnému úradu Nitra alebo Slovenskej inšpekcii životného prostredia. Bez vyriešenia tejto otázky nemožno pokračovať v novom zisťovacom konaní zákonne.

V ďalšom konaní musí byť preskúmateľne vyhodnotené najmä:

1. či zmena predstavuje zmenu alebo priamo technicky súvisiacu činnosť integrovanej prevádzky podľa zákona o IPKZ,
2. či je príslušným orgánom Okresný úrad Nitra alebo Slovenská inšpekcia životného prostredia,
3. vzťah SVO, BEV a ADAS k existujúcej integrovanej prevádzke JLR, najmä k Lakovni,
4. solventný režim SVO podľa smernice o priemyselných emisiách,
5. VOC profil, solventná bilancia, fugitívne a celkové emisie,
6. chemický a CLP profil používaných látok,
7. BAT a technické alternatívy znižovania emisií,
8. kumulatívne a synergické vplyvy v rámci celého priemyselného areálu JLR,
9. Li-ion batérie, thermal runaway, toxické splodiny a kontaminované hasiace vody,
10. ochrana podlažia, pôdy, podzemných vôd a areálovej kanalizačnej infraštruktúry,
11. odpady a havarijné odpadové toky,
12. dažďové vody, retencia, ORL a klimaticko-hydrologické riziká,
13. technologická neurčitosť SVO,
14. reálna účinnosť opatrení a ich prenos do ďalších povolovacích stupňov.

ZDS zároveň navrhuje, aby odvolací orgán vyslovil, že negatívny screening nemožno nahradiť budúcim integrovaným, ovzdušiariským, stavebným, požiarom alebo prevádzkovým povolovaním. Následné povolovanie môže technicky spresniť už vyhodnotený a nevýznamný vplyv. Nemôže spätne vytvoriť dôkaz, že významný vplyv bol objektívne vylúčený v čase zisťovacieho konania.

ZDS zároveň navrhuje, aby odvolací orgán vo výroku alebo v záväznom právnom názore pre ďalšie konanie vyslovil, že v novom zisťovacom konaní je príslušný orgán povinný chápať ZDS a občianske združenie Mesto a My ako iné relevantné subjekty podľa § 29 ods. 9 zákona

o EIA, a to najmä vo vzťahu k tým otázkam, ktoré tieto organizácie otvorili v pôvodnom konaní alebo v tomto odvolaní.

Príslušný orgán je preto v ďalšom konaní povinný pri doplnení nového dôkazného základu — najmä k otázkam príslušnosti SIŽP, IPKZ, smernice o priemyselných emisiách, solventnej bilancie, VOC, BAT, Li-ion batérií, PZPH/CLP, kontaminovaných hasiacich vôd, havarijných odpadových tokov, dažďových vôd, kumulatívnych vplyvov a technologickej neurčitosti SVO — požiadať aj ZDS a OZ Mesto a My o doplňujúcu informáciu alebo stanovisko podľa § 29 ods. 9 zákona o EIA.

Tým sa nepresúva dôkazné bremeno na verejnosť. Naopak, rešpektuje sa európskoprávne rozlíšenie medzi dôkaznou povinnosťou navrhovateľa a príslušného orgánu na jednej strane a autonómnou pridanou hodnotou zainteresovanej verejnosti na strane druhej.

Podľa rozsudku Waltham Abbey Residents Association platí, že ak tretia osoba v screeningovom konaní predloží objektívne informácie o možných významných vplyvoch, príslušný orgán ich musí zohľadniť; ak na ich základe nemožno vylúčiť významné vplyvy, musí si vyžiadať doplňujúce informácie od navrhovateľa a až potom rozhodnúť, či je EIA potrebná. Tento štandard neumožňuje preniesť dôkazné bremeno na verejnosť. Verejnosť otvára dôkazne relevantnú otázku; navrhovateľ a orgán musia vytvoriť objektívny dôkazný základ pre jej vyriešenie.

Podľa rozsudku Petón do Lobo účinná participácia verejnosti podľa čl. 6 smernice EIA nespočíva v tom, že verejnosť bude iba dodatočne reagovať na stanoviská orgánov alebo odpovede navrhovateľa. Súdny dvor výslovne riešil rozsah „hlavných správ a odporúčaní“ dostupných verejnosti a zároveň potvrdil, že smernica EIA nevyžaduje všeobecný replikačný model, v ktorom by verejnosť mala osobitné právo vyjadrovať sa ku každému stanovisku dotknutého orgánu. Právny význam tohto záveru je opačný, než formalistický model používaný v praxi: verejnosť nie je asistentom úradu ani korektorom navrhovateľa; jej účasť má byť vlastným environmentálnym, miestnym, odborným a kontrolným príspevkom k rozhodovaniu.

Príslušný orgán preto v ďalšom konaní nesmie s verejnosťou pracovať iba ako s adresátom hotových odpovedí navrhovateľa. Ak ZDS a OZ Mesto a My otvorili relevantné otázky k batériám, VOC, IPKZ, SIŽP, IED, BAT, haváriám, vodám, odpadom a kumulatívnym vplyvom, majú byť pri novom dôkaznom základe prizvané ako relevantné subjekty podľa § 29 ods. 9 zákona o EIA. Ich úlohou nie je dokazovať za navrhovateľa. Ich úlohou je poskytnúť vlastnú pridanú environmentálnu hodnotu, ktorú musí príslušný orgán zahrnúť do objektívneho dôkazného základu screeningu.

ZDS preto navrhuje, aby odvolací orgán vyslovil tento záväzný právny názor:

V ďalšom konaní je príslušný orgán povinný chápať ZDS a občianske združenie Mesto a My ako iné relevantné subjekty podľa § 29 ods. 9 zákona o EIA. Ak bude doplňaný dôkazný základ k otázkam, ktoré tieto organizácie otvorili, príslušný orgán ich požiada o doplňujúcu informáciu alebo stanovisko. Zároveň je povinný rešpektovať, že dôkazné bremeno objektívneho vylúčenia významných vplyvov nesie navrhovateľ a príslušný orgán, nie verejnosť; verejnosť v zmysle Waltham Abbey a Petón do Lobo nevystupuje ako asistent úradu alebo navrhovateľa, ale ako samostatný nositeľ relevantnej environmentálnej informácie.

Záver odvolania teda znie: napadnuté záväzné stanovisko sa zrušuje nie preto, že strategický investor nemôže rozvíjať areál JLR, ale preto, že štát pri tomto rozvoji nevykonal zákonný, kompetenčne správny, priemyselno-emisne integrovaný a verejne preskúmateľný screening. Negatívny screening pri takejto zmene nemôže byť výsledkom administratívnej dôvery v budúce povolenia. Musí byť výsledkom vlastného dôkazného záveru príslušného orgánu, že významné vplyvy boli objektívne vylúčené. Takýto záver v napadnutom záväznom stanovisku chýba. S verejnosťou sa má pracovať ako so samostatným a osobitným procesným subjektom, ktorý sám má svoju znalosť ako samostatný a osobitný dôkazný základ, a nie ako asisenta úrady či navrhovateľa.

V Bratislave dňa 12. júla roku Pána 2026

Združenie domových samospráv, o.z.

Bc. Marcel Slávik
štatutárny predseda

Predmet

Text

Združenie domových samospráv týmto doručuje svoje odvolanie k zisťovaciemu konaniu podľa §30 zákona o EIA.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02
Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.enviroportal.org

www.climaterealityproject.com

Potvrdenie o odoslaní podania

KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/31820174

Názov odosielateľa

Združenie domových samospráv, o.z.

Identifikátor odosielateľa

31820174

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10223

Názov prijímateľa

Okresný úrad Nitra

Identifikátor prijímateľa

00151866

Odoslaná správa

Identifikátor správy

22df7add-1f89-4ce8-83c1-a5642be568c7

Predmet správy

Všeobecná agenda

Značka odosielateľa

Značka prijímateľa

Dátum a čas prijatia

13.07.2026 14:40

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/31820174

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10223

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia

13.07.2026 14:41:32

Doručovaná správa

Identifikátor správy

22df7add-1f89-4ce8-83c1-a5642be568c7

Kontrolný súčet

Kanonizácia

<http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>

Typ digitálneho odlačky

<http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256>

Digitálny odtlačok správy

DOuLu/TI349nw2L91ZIZTfIAThmRGDoYG3J1M/WIRsQ=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

9d45affd-a853-49f8-9a9d-66c0f3e668a1

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

5379ab69-a229-4bad-8a67-49a37bfe759e

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Predbežné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Všeobecná agenda
Odosielateľ: ico://sk/31820174
Identifikátor správy: 22df7add-1f89-4ce8-83c1-a5642be568c7

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte: odvolanie_ZDS_jlr-baterkaren.asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel, SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083
Platnosť: Platná
Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 13.07.2026 12:30

Podpísané dokumenty

- odvolanie_ZDS_jlr-baterkaren.pdf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 13.07.2026 12:41

Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC): 13.07.2026 12:30

Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2

Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte: Vseobecna_agenda.asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel, SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083
Platnosť: Platná
Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 13.07.2026 12:33

Podpísané dokumenty

- Vseobecna_agenda.xdcf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 13.07.2026 12:41

Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC): 13.07.2026 12:33

Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2

Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho
overenia:

Úplné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy:

Všeobecná agenda

Odosielateľ:

ico://sk/31820174

Identifikátor správy:

22df7add-1f89-4ce8-83c1-a5642be568c7

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte: odvolanie_ZDS_jlr-baterkaren.asice

Podpísal/a:

CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel,
SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK,
SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť:

Platná

Legislatívny typ:

Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečat'

Dátum a čas kvalifikovanej
časovej pečiatky (UTC):

13.07.2026 12:30

Podpísané dokumenty

- odvolanie_ZDS_jlr-baterkaren.pdf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 13.07.2026 12:41

Deklarovaný dátum a čas podpisu
(UTC): 13.07.2026 12:30

Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig
a.s., CN=SVK eID ACA2

Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte: Vseobecna_agenda.asice

Podpísal/a:

CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel,
SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK,
SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť:

Platná

Legislatívny typ:

Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečat'

Dátum a čas kvalifikovanej
časovej pečiatky (UTC):

13.07.2026 12:33

Podpísané dokumenty

- Vseobecna_agenda.xdcf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 13.07.2026 12:41

Deklarovaný dátum a čas podpisu
(UTC): 13.07.2026 12:33Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig
a.s., CN=SVK eID ACA2

Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.